

A magyar kormány

váratlan lemondása kétségkívül a szenzáció erejével hatott, azonban jóval nagyobb érdek-lődésre tarthat számot az a tény, hogy távozá-sával napvilágra kerültek azok a rejtett okok is, amelyek azt előidézték és megoldást nyert sok olyan probléma is, amelyre eddig magyaráza-tot nem kaptunk.

A háttérben eddig meghúzódó ok, amely-nek megvalósításán diplomáciai előrelátással dolgozott Franciaország: a francia imperialista politika.

A kiépítése kétségtelenül egyike a francia diplomácia legragyogóbb teljesítményeinek és a megindulásnak kettős etappja volt egyidejűleg. Briand Genfben az európai államok konföderá-ciója mellett, az Európai Egyesült Államok ne-vében tartott hatalmas beszédet, amely bizo-nyítóka kívánt lenni annak, hogy Franciaország közvéleménye erősen pacifista. Heteken keresz-tül ez állott az érdeklődés homlokterében, ugyan-ekkor azonban megkezdte Franciaország az aranykészlet teaurálását. Amerikából futottak be az aranyrudak, amelyeknek befogadására a Banque Francais pincéi szűkeknek bizonyultak. Az arany áramlása és vásárlása oly lázas tem-póban haladt, hogy az év elején megjelent nem-zetközi statisztika szerint az Egyesült-Államok után Franciaországnak volt a legnagyobb aranykészlete.

A teaurálás megtörténte után politikai té-ren kezdte meg munkáját a francia diplomácia s az első sakkhúzása volt a gazdasági biztosítá-sa az aranykészletnek — megtörtént tehát a gazdasági konvenció Szovjetországossal. Azzal az állammal, amely egyedül jelentett gazdasági szempontból is veszedelmet dumping politikájával. Ez volt a második ettape, amely után már feltartóztatlanul következtek az események.

A világ második legnagyobb aranykészle-tének birtokában, megkezdődött a szisztemati-kus diplomáciai munka, hogy az egyes európai államok francia érdekszférába kerüljenek. Elő-ször csupán a próbák jöttek, az osztrák Credi-tanstalt, a német Danat-bank meginása, a mely események mögött ott húzódott meg a francia diplomácia keze. Azután következtek az egyes kölcsönök kérelmének megítélése — a melyek a francia pénzpiacra befutottak — po-litikai szempontból.

Magyarország kölcsönügyének elbírálásá-nál minden bizonnyal már az a szempont ér-vényesült, hogy a kölcsön megadása ellenében politikailag kap-e valamit Franciaország. Bár Bethlen cáfol minden ily értelmű beállítást, a későbbi eseményeknél fog kiünni, hogy mi volt a lemondás valódi oka s mi volt az öt mil-lió fontos kölcsön ára — politikai szempontból.

Minden valószínűség mellett szól, hogy a Maniu-kormány hirtelen távozása is összefüg-gésbe hozható a francia akarattal. Maniu is-mert németbarát érzelmé elegendő ok volt arra, hogy Franciaország bizalmatlan legyen vele szemben s nem tekinthető kizártnak, hogy a legfelsőbb eldöntésnél, amelynek következté-ben Maniunak távoznia kellett, szerepet játszott a francia kívánság is. Ezt látszik különben bi-zonyítani, hogy a közismerten francia orienta-ciójú liberális-párt jutott ismét szóhoz a román belpolitikában.

A beérkezett jelentések szerint Francaor-szág most politikai véd- és dacsövetséget köt Szovjetországgal. A kommunista vesze-delmet tehát radikálisan eliminálta a francia diplomácia, szövetségre lép ellenségével s ki-huzza annak méregfogát. Sőt valószínű, hogy egy jövőbeli francia kölcsön fejében, amelyet Szovjetország fog kapni, lemondott a kommunista propaganda kiszélesítéséről Fran-ciaországban s azokban az államokban, ame-lyek már Franciaország érdekközösségéhez

A Bethlen-kormány lemondásának okai

A személyi ellentétek és surlódások kiütözköztek az utóbbi idő-ben — Az új kormány feladata a pénzügyi program végrehaj-tása — A lemondásnak nincsenek külpolitikai okai — Magyar-ország bel- és külpolitikájába az új kormány nem hoz változást

Az egységspárt teljes mértékben támogatja a Károlyi-kormányt

Budapestről jelentik: Ma délelőtt, tekin-tettel arra, hogy a közéleti előkelőségek a Szent-István körmenetben vettek részt, a poli-tikai élet csak a déli órákban élénkült meg. Egy órakor Pesthy Pál volt igazságügymi-niszter, az egységes párt elnöke 10 kamarai és 2 felsőházi tag részvételével egységes-párti küldöttséget vezetett gróf Bethlen István mi-niszterelnökhöz, kinek háromnegyed órát időz-tek.

Pesthy Pál az egységes-párt nevében arra kérte a miniszterelnököt, hogy másítsa meg álláspontját és ha másként nem, legalább, mint külügyminiszter maradjon bent a kor-mányban. Bethlen kijelentette, hogy a Károlyi-kormányt tettel és tanácssal támogatni fogja,

a pártért akar dolgozni és a pártéletben kíván résztvenni, *tárcát azonban nem vállal, mert megkönnyíti Károlyi kormányának munkáját, ha kívül áll a kormányból.* Így nem lesznek személyi surlódások és ellentétek sem, *ame-lyek az utóbbi időben mindinkább kiütözköztek.* Sőt lehetővé válik, hogy a kormány és az el-lenzék is közelebb jusson egymáshoz. Meg-győződése az, hogy Károlyi rokonszenves egyénisége áthidalja azokat a differenciákat, amelyek a kormánypartot az ellenzektől és a pártönkivülektől elválasztja. Elmondotta még a távozó miniszterelnök, hogy *a kormány bel-és külpolitikájában nem áll be változás, leg-feljebb gazdasági kérdésekben történik új kor-mányálláspont.*

A lemondás alapos politikai megfontolás következménye volt

Bethlen egyébként kijelentette, hogy lemondása alapos politikai megfontolás következménye. Lemondásának oka pedig abban keresendő — folytatta a volt miniszterelnök —, hogy úgy gondolja, hogy a jelenlegi gazdasági és pénzügyi helyzet mellett a lemondott kormány által kidolgozott pénz-ügyi programot könnyebben tudja egy olyan kormány végrehajtani, amelyet nem terhelnek a múlt személyi ellentétek.

Délben Pesthy Pál Wekerlével, Walkóval, Zsitvayval, Darányival és Gömbössel még Ká-rolyi Gyulát is felkereste, aki ezután Bethlen-hoz ment és vele zárt ajtók mögött a késő esti órákig tanácskozott. Bethlen azonban a délután folyamán még Arlotta olasz követ, Zsitvay és Darányi, valamint több képviselő tisztelgő lá-togatását is fogadta.

Részleges kormány-rekonstrukció

Bethlen lemondásáról a közéletben külön-böző hírek vannak forgalomban, amelyek kö-zött a leghihetőbb az, hogy Bethlen részleges kormányrekonstrukciót akart keresztülvinni és itt összeütközött a saját pártjával. Még való-szerűbb azonban az, hogy Bethlen valóban egészségi állapotának megrendülése miatt állt félre a hatalom kormányrudja mellől. A tulfe-szített munka hatása mutatkozott szervezeté-ben és a napokban egy nála járt berlini tanár a legsürgősebb pihenést ajánlotta számára.

Saját kormánya előtt is elvitathatatlanul nagy meglepetést keltett lemondása. A minisz-tertanács vége felé egészen váratlanul állott fel és szavait így vezette be:

— *És most Uraim, nagytfontosságú politi-kai mondanivalóm van az Önök számára...*

Az után pedig bejelentette, hogy be fogja nyújtani lemondását.

Jólétesült helyen egyébként szükségesnek

tartozóknak tekinthetők. Mert a szovjet is te-kintélyes összeget takarít meg, ha a vele ba-rátságos viszonyban álló államokban beszünt-e a propagandát.

A politikai szövetség kapcsán a következő évek Európájában két nagyhatalmi tényező fog dominálni: az imperialista Franciaország azok-kal az államokkal együttesen, amelyeknek dik-tál az arany jogán és a Szovjet, amelyet már nem érdekel a szövetséges Európa és működé-sét a Távolkeletre terjeszti ki s Kína bekapcsol-lódásával igyekszik a hegemoniát Ázsiában biztosítani.

tartották közölni, hogy mindazok a híresztelé-sek, amelyek arról szóltak, hogy az ötmillió fontos kölcsönt a francia tőkésök politikai fel-tételekhez kötötték volna, nem felelnek meg a valóságnak.

Ma este fél 8 órakor összeült az egységes párt, amelyen az új kormány megalakulásáról tárgyaltak.

Az értekezleten Mayer János volt föld-mívelésügyi miniszter és Kállay, valamint Angyán államtitkárok is megjelentek. Pesthy Pál volt igazságügyi miniszter, párt-elnök beszámolt a Bethlennel történt küldött-ségjárás kapcsán, a volt miniszterelnök fizene-téről, amelyben a Károlyi-kormány támo-gatását kérte párthíveitől. Több felszólalás után az értekezlet úgy határozott, hogy a Ká-rolyi-kormányt is teljes mértékben támogatja. Majd azt hangoztatták, hogy a pártegységnek nem szabad megbúlnia.

Koholmány a Habsburg-ház restaurációja

A külföldön és különösen Németországban eüherjedt olyan hírekkel kapcsolatosan, ame-lyek Bethlen István gróf lemondását a Habs-burg-ház restaurációjával hozzák szoros ösz-szefüggésbe, illetékes helyen az A r a d i K ö z l ö n y munkatársának kijelentették, hogy ezek nem egyebek rosszindulatú mérgekverésnél, vagy nem ép elméjű emberek kitalálásai.

Az aranyrudak tehát megkezdtek hódító munkájukat, a francia imperialista politika nagyszerűen kihasználva az európai államok szegénységét, vér-, gránát- és gázháboru nél-kül foglalja azokat el, pusztán a pénz hatal-mával és a francia diplomácia ügyességével. Ugyanakkor pedig egyszerismindenkorra lcke-riült a napirendről az Európai Egyesült Álla-mok terve is, amelyet Briand oly ügyesen do-bott a népek köztudatába akkor, amidőn Fran-ciaország a leglázasabban készült arra, hogy ennek a tervnek éppen az ellenkezőjét való-sítsa meg.

Hajnali beszélgetés Arad állomásán Venizelos görög miniszterelnökkel

Fontos tárgyalásokat folytat Romániában a görög kormányfő — A görög nagykövet, a konzul és a belügyminiszterium kiküldöttje fogadták Venizelost az aradi állomáson

Az Aradi Közlöny munkatársának érdekes interjúja Venizelossal

Venizelos görög miniszterelnök, a balkánpolitika nagymestere tegnap reggel négy órakor átutazott Aradon. Az állomáson még a vonat érkezése előtt pár perccel semmi jel nem mutat arra, hogy a híres francia-barát görög miniszterelnök Romániába érkezett, ahol a politika és diplomácia feszült figyelme középette három napig fog tartózkodni.

— Hivatalos fogadtatás lesz — mondja a perronon posztoló rendőr — aki fontos megbízatása tudatában peckes léptekkel sétál a sínek között és az Orient-expressz mozdonyának felvillanó fénykévéjét vizsgálja.

— Egész biztosan jön, mert a curtici-i hatarállomás megtelefonálta. — meséli tovább. — Itt vannak hátul az urak is.

Az „urak” Collas bucaresti-i görög nagykövet, Caragia konzul és Capitaneanu belügyminiszteri vezértikár. A vonat érkezése előtt pár perccel kijönnek az elsőosztályú váróteremből. Mindegyiknél apró táská van.

Az Orient-expressz pontban négy óra harmincnyolc perckor befutott az aradi állomásra. Mindkét vagon ki van világítva. Fel- és leszálló utasok nincsenek, csak Collas, Caragia és Capitaneanu szállnak fel a vonatra a kiváncsiaknak mintegy utmutatóul szolgálják, hogy melyik hálókülvében utazik Venizelos görög miniszterelnök.

A kíváncsi fermészetesen az Aradi Közlöny munkatársa, aki a hálókocsi-kalauz utján megismeri a miniszterelnök szimpatikus magánitkárát: Boca Epaminondas dr.-t.

Szemtől-szemben a miniszterelnökkel

— A kegyelmes ur nem fogad, hangzik a titkár udvarias, de határozott elutasító válasza.

Hosszas alkudozás indul meg. A titkár ur meglepően jól beszél románul, aminek magyarázatát is adja: Boca Epaminondas dr., három évvel ezelőtt a bucaresti-i görög követség tisztviselője volt.

Végre szemtől-szemben állok Venizelos miniszterelnökkel, aki selyem pizsamában, az ágyán ül és szemüvegét törülgeti.

— Gyorsan, mert indul az express, sürget a titkár. Kérdezzen és én tolmácsolom.

— Mi a kegyelmes ur romániai látogatásának a célja?

A titkár görögre fordítja a kérdést.

— Az utazásom célja — hangzik a fordítás — ismeretes. Sinaiába megyek, hogy ott

Bonyolódik a Lőrinczy-ügy

Édesanyjának azt mondotta, hogy Aradra utazik — Valószínű, hogy Magyarországra akart szökni a sikkasztó bankigazgató

Kolozsvárról jelentik: A Lőrinczy-ügy egyre inkább kezd bonyolódni. Most utóbb derült ki, hogy nem állhat helyt az a feltevés, hogy a sikkasztó és csaló bankigazgató átszökött a Dnyeszteren, annál is inkább, mert nem tudott uszni. A nyomozás adatai szerint egyébként Lőrinczy Ujszékelyen lakó édesanyja is minden valószínűség szerint bele volt avatva a szökési tervbe. Külön érdekessége Lőrinczy szökésének, hogy édesanyjának előadása szerint azon a nevezetes pénteken, amikor Ujszékelyről eltűnt, azt mondotta anyjának, hogy Aradra utazik. Természetesen nem lehet tudni, hogy vajon Lőrinczy tényleg komolyan mondogatta ezt és az volt-e arszándéka, hogy Aradra jöjjön és esetleg innen Magyarországra szökjön, vagy pedig ez is csak félrevetetésül szolgált. A mai kihallgatásokból most már szinte teljesen bizonyosan látható, hogy Lőrinczy apósa, Győry Viktor, tudott veje manipulációiról és annak szökésébe is bele volt avatva.

fontos külpolitikai kérdéseket tárgyalják meg.

— Azonban — magyarázza Boca dr. — a kegyelmes ur nem nyilatkozhat, a tárgyalásokat illetően, mert ez a nemzetközi diplomáciában nem szokásos.

— Hátha másként történik valami. — tette hozzá mosolyogva.

— Mi a véleménye a kegyelmes urnak a balkáni blokk megalakulásáról?

A Balkán-blokk kérdése

Venizelos mosolyog és nyomban válaszol:

— Nagyon régen felvetődött a balkáni blokk megalakulásának kérdése, de a kivitele egyelőre az aktualitások özöne miatt késik. A balkáni blokkban Románia, Lengyelország és Görögország tömörülnének egy esetleges szövettámadás ellensúlyozására.

— A mai látogatásának célja ezzel is kapcsolatban van a kegyelmes urnak?

— Erről szintén nem nyilatkozhat a mi-

Ragyogó fényvel és pompával ünnepelte meg a magyar főváros Szent István napját

Magyar előkelőségek a körmenetben — A külföldi vendégek népviseletben jelentek meg az ünnepségen — Ünnepi mise a vári Mátyás-templomban — Tűzijáték a Duna felett és lampionos felvonulás zárta le az ünnepségeket

Budapestről jelentik: Szent István-napját Budapest közönsége az egyházi és a történelmi hagyományokhoz híven ünnepélyes külsőségek között ülte meg.

Hajnalban zenés ébresztő keltette fel a lakosságot. Nyolc óra előtt pedig már nagy tömeg gyülekezett a vári Szent Jobb-kápolna előtt. Néhány perccel nyolc óra előtt érkezett József főherceg, József Ferenc főherceg, Festetics Tasziló herceg, Ernst Sándor, Ripka Ferenc, Huszár Károly, Bezzegh Huszágh Miklós, Almássy László, Wlassits Gyula, Zsitvay Tibor, Nagy Emil, gróf Károlyi Gyula, Wekerle Sándor, Klebelsberg Kunó gróf, Szcitovszky Béla autója. Pontban nyolc órakor érkezett a várudvarra Serédy Jusztinián bíboros hercegprimás, ekkorra már kivonult a palotaőrség, a testőrség és a parlamenti őrség diszszázada.

Husz perc múltán kiért jelezte, hogy Horthy Miklós kormányzó is kilépett rezidenciája szárnyas aijtáján. Az udvaron a diplomáciai kar, közéleti előkelőségek, rengeteg külföldi.

A körmenetben rendőrdiszszázad haladt az élen és a Szent Jobbot a hagyományok szerint az irgalmas-rendiek négy legdaliásabb növendéke vitte. Mögöttük apácák, papok serege. Két oldalt a különböző diszszázadok nyujtottak festői látványt. A menetben Károlyi Gyula gróf Wekerlével, Nagy Emmel és a lemondott kormány néhány tagjával beszélgetett.

A körmenet derékhadában a régi céhek képviselői, a városok kiküldöttjei haladtak népviseletekben a végén a különböző diáktestületek megbízottai mentek. Résztvettek azonban a menetben a külföldi vendégek is, így a tiroliak, a bolgárok, a bretagnei franciák, a délvidéki-olaszok, a steayerok, a karinthiai parasztok, a müncheni diákegyesületek képviselői, akik valamennyien népviseletükben jöttek el.

Fél óra alatt ért a menet a Mátyás-templomhoz, ahol már várakoztak a diplomata és a padsorok megteltek különböző előkelőségek-

niszterelnök ur. — mondja a titkár — ez egy későbbi dolog.

— Még egy utolsó kérdést titkár ur, Lesz-e restauráció Görögországban?

A titkár felel:

— Erről egyelőre szó sem lehet. A miniszterelnök urnak a személye és egyénisége egyet jelent a görög köztársaság személyével. Különbö is a külpolitikai konstellációk ma olyan stádiumban vannak, hogy ez a kérdés belátható időn belül nem is kerülhet szónyegre.

Az Orient-expressz — a román vonatok újabb szokásától eltérően — sipol. Vége az interjunak. Bucsuzom. A titkár ur a külső ajtóig kísér és közben érdekes dologról beszél.

— Brassóban leszállunk. Ott várnak ránk Iorga miniszterelnök ur, Argetoianu és Ghica miniszterek. Gyönyörű szép város, én már láttam egyszer, négy évvel ezelőtt. Utána Sinaiába megyünk egy teljes napra.

Bucurestiből jelentik: Venizelos görög miniszterelnök ma délelőtt Iorga miniszterelnök, Argetoian és Ghica miniszterek társaságában megérkeztek Brassóba. A vendégeket a város notabilitásai fogadták, akiknek vezetésével megtekintették a város nevezetességeit. A vendégek délelőtt visszautaztak Sinaiába, ahol Venizelos délután öt órakor kihallgatásban volt az uralkodónál. Venizelos holnap délelőtt Bucurestibe utazik, ahol a kormány több tagjával tárgyalást fog folytatni. A tárgyalások főbb pontja lesz a két állam döntőbírósi kérdése és közös balkáni platform létesítése a Népszövetség őszi ülészakára.

kel, arisztokratákkal. Serédy hercegprimás pontifikálta a misét fényes papi segédlettel. Délután különböző ünnepélyekkel folytatódott a Szent-István nap, este a Duna fölött tűzijáték vonzott sokezer főnyi közönséget. Kilenc órakor pedig lampionos felvonulás járta be a fővárost.

Becslés szerint legalább 30—40 ezer ember vett részt a Szent Jobb körmenetben és a nagy meleg miatt a mentőknek 107 esetben kellett kivonulniok.

Magyarországi bíróság ítélik egy romániai rablógyilkos felett

Baráth Jánost, a nagyszalontai rendőrgyilkost a magyar hatóságok nem adják ki Romániának

Budapestről jelentik: Baráth János, aki Nagyszalontán a nyilt uccán lelőtt két rendőrt, kettőt pedig megsebesített, átszökött a magyar határon. Előbb hetekig bujkált a nádasokban és amikor a magyar határőrök elfogták, alig volt emberi formája. Rendes ruhája nem volt, iszap borította testét és csak néhány rongy védte meg az idő viszontagságai ellen. Baráth János azóta magyarországi börtönökben ül.

Budapesten betörésekért és lopásokért két izben már elítélte a törvényszék: először két évre, majd két és fél évre.

Tekintettel arra, hogy gyilkosságairól a magyar igazságügyi hatóságoknak pontos adatai és bizonyítékai nincsenek, a budapesti törvényszék a nagyváradi bírósághoz fordult, kérve, hogy Baráth János iratait küldiék meg Budapestre, ahol a szalontai gyilkosságok miatt is ítélni fognak felette.

Lelkiismeretlen egyének bujtogatják a közmunkához juttatott aradi munkanélkülieket

Keveslik a városi napibért az utépitő munkanélküliek — Bujtogat a titokzatos „feketeruhás ember”... — Munkásküldöttség az interimár-bizottság elnöke előtt
Egyelőre tovább folyik az utjavítás a Lipót- és Török Ignác-uccákban

A városi interimár-bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy az aradi munkanélküliek megszüntetése miatt a városi munkálatokat haladéktalanul megindítja és valamennyit a munkanélküliekkel végezteti. A városi költségvetés tárgyalásakor erre a célra a város négy és fél millió lejt vett fel.

A határozat után a város felhívást intézett a munkanélküliekhez, hogy az utépitéshez jelentkezzenek. A felhívásra a munkanélküliek nagy számban jelentek meg a városi gazdasági hivatalban, ahol dr. Radu Cornel interimár-bizottsági elnök közbenjöttével tanácskozást tartottak. A tanácskozás eredményeképpen a város és a munkanélküliek küldöttsége úgy állapodtak meg, hogy a nagyszámu munkanélküliire való tekintettel, az utépitési munkálatokat két tourban fogják végezni, vagyis a jelentkezett 120 munkást két csoportba osztják és a csoportok felváltva hetenként három-három napot dolgoznak.

A munkálatokat hétfőn a Lipót- és a Török Ignác-uccán megkezdtek. Mára azonban érdekes fordulat állott be, mely egyelőre az utépitési munkálatokat is megakasztja. A munkanélküliek küldöttsége megjelent dr. Radu Cornel interimár-bizottsági elnök előtt és bejelentették, hogy a munkálatokat napi 50 lejes munkabéért nem hajlandók végezni. Kérik az interimár-bizottságot, hogy a munkabért emelje fel napi hetven lejre.

A küldöttség elmondotta még az interimár-bizottság elnökének, hogy tegnap délelőtt egy feketeruhás egyén, kinek a nevét nem ismerik, odajött hozzájuk és azt mondta nekik, hogy az interimár-bizottság nem napi 50, hanem 60 lejt napszámot szavazott meg.

— Ne hagyjátok magatokat becsapni! — mondotta az ismeretlen ember és elment.

Dr. Rau Cornel elnök kijelentette a munkanélküliek vezetőinek, hogy a városnak nem áll módjában a munkabért emelni.

— Hívják ide nekem azt az embert, aki azt mondotta önöknek, hogy az interimár-bizottság nem 50, hanem 60 lejes napszámot állapított meg! — zárta le szavait Radu dr.

A munkanélküliek küldöttsége az elnök elutasító válaszára bejelentette, hogy 50 lejes

Óránkénti százkilométeres sebességgel futott egy különvonat Bukaresttől Nagyváradig

Nagyváradról jelentik: Tegnap este, pontosan 6 óraker egy különvonat futott be a nagyvárad pályaúdvárra. Reggel 6 óra 24 perckor indult el a hat Pullmann-személykocsiból és egy csomagkocsiból álló vonat, normáltipusu mozdonyával. Bucuresttől Nagyváradig a 640 kilométeres utat szenzációs rekordidő: 11 óra 36 perc alatt abszolválta a különvonat.

Ezen a vonalon ilyen gyorsasággal még egyetlen vonat sem haladt. Ha az egyes állomásoknál vesztegelt időt leszámítjuk, akkor a mérnökök kijelentése szerint a vonat óránkénti százkilométeres sebességgel jutott Bucuresttől Nagyváradig.

A különvonaton utazott Russu igazgató, a vasút forgalmi osztályának főnöke, akinek kíséretében több mérnök és magasrangú forgalmi tiszt is ideérkezett.

A különvonat természetesen magánutasokat nem hozott magával. A mérnökök, akikkel beszélünk, kijelentették, hogy az út célja a pálya teherbíró képességének megvizsgálása volt. Meg akarják ugyanis állapítani, mennyire ellenálló Bucuresttől Nagyváradig a pálya az ilyen nagy sebességű vonatiáratoknál. Az út tapasztalatairól azonban a mérnökök nem nyilatkoztak.

Russu forgalmi vezérigazgató különvonata ma reggel 7 óra 10 perckor már visszaindult Bucurestibe, eredeti kiindulási helyére.

napszámért nem hajlandók tovább dolgozni és a munkát azonnal beszüntetik.

Dr. Radu Cornel figyelmeztette a munkásokat, hogy ne üljenek fel izgató elemeknek és főleg ne hagyják abba a munkát, mert ez csak rájuk nézve lehet hátrányos. Hosszu tárgyalás után végre úgy egyeztek meg, hogy a munkálatokat a további intézkedésig folytatják.

A küldöttség távozása után az Aradi Közlöny munkatársa kérdést intézett dr. Radu Cornel interimár-bizottsági elnökhöz a feltüntetést keltő ügyben, aki a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Mint már tudják, a munkálatokat a munkanélküliekkel megkezdettük előbb a Lipót-uccában, majd a Török Ignác-uccában. Már az első napon jelentették a kiküldött ellenőrök, hogy a munkálatok nagyon gyengén folynak, egy-egy ember alig 20 köbcentimétert és ki óránként, holott a rendes teljesítmény óránként legalább 50 köbcentiméter. Azonfelül az emberek ahelyett, hogy dolgoznának, egész nap csak álldogálnak és politizálnak. Most, hogy ezt az egész ügyet még betetőzzék, három

Leleplezték Berlinben a hadsereg elleni aknamunka központját

A Bülow-térl Liebkecht-házban rengeteg iratot foglalt le a rendőrség

Berlinből jelentik: A Bülow-téren, a Liebkecht-házban tegnap tartott házkutatás alkalmával kiderült, hogy ez a ház volt a rendőrség és a

hadsereg elleni aknamunkások központja, ahol rengeteg irományt és illegális újságot találtak, a melyet lefoglaltak.

Súlyos repülőgép-szerencsétlenség az aradmegyei Kisjenő határában

Lezuhant egy jugoszláv katonai repülőgép — A pilóta-főhadnagy és a kísérő altiszt könnyebb sérüléseket szenvedtek, a repülőgép teljesen tönkrement — A pilóták eltévedtek a sűrű ködben

A kényszerleszállásra alkalmatlan terep okozta a szerencsétlenséget

Súlyos repülőgép-szerencsétlenség történt ma délelőtt Kisjenő-Erdőhegy határában. A község melletti mezőségen lezuhant egy kétfedelű jugoszláv katonai repülőgép, amelyben egy pilóta-főhadnagy és egy mechanikus ült. A gép teljesen használhatatlanná vált, tönkrement, míg az utasok könnyebb sérülésekkel uszták meg a szerencsétlenséget. A jugoszláv repülőgép lezuhásáról az Aradi Közlöny tudósítója egyébként a következő érdekes részleteket jelenti:

Valamivel tizenkét óra előtt a mezőn dolgozó munkások arra lettek figyelmesek, hogy fejük fölött repülőgép repül el. A gép egyre alacsonyabban szállott, úgy hogy végül is ki lehetett venni a szárnyára festett hatalmas számot: 1091. Az erősen berregő gép egyszerre meggingott és gyors siklással, szinte zuhanással a föld felé közeledett, majd amikor földre ért, propellerje eltört és felborult.

A mezőn dolgozó földművesek először nem mertek a géphez közeledni, mivel attól tartottak, hogy robbanás következik be. Amikor aztán meggyőződtek arról, hogy veszély már nem fenyeget, egyesek mégis a gép felé tartottak. A gép belsejéből nyögés hallatszott, amiből arra következtettek, hogy annak utasai súlyosan megsérültek, vagy esetleg haldokolnak. Többen nekiláttak, hogy a gép utasait kisérték üléseikből és ekkor derült ki, hogy a gép, amely nem is annyira lezuhant mint kényszerleszállást végzett, katonai repülőgép, még pedig nem román, hanem jugoszláv.

A gépben, minthé megállapítást nyert, Dusa Enosa jugoszláv repülőfőhadnagy ült, egy altiszt kíséretében. Mindketten megsérültek,

napos munka után még fizetésemelést is kérnek.

— Nagyon radikálisan akarom ezt és az ehhez hasonló eseteket elintézni — jelentette ki Rau dr. — mert mennél engedékenyebbek leszünk, annál rosszabb. Ha én most megadtam volna a kért fizetésemelést, holnap már száz lejt kérnének, holnapután még többet. Azt, hogy íckete ruhás ember mondta volna nekik, hogy az interimár-bizottság napi 60 lejt szavazott volna meg, kereken nem hiszem, ellenben jól tudom azt, hogy felbujtók vannak köztük, akik elég lelketlenek ahhoz, hogy ezt a sovány kenyert is kiússák a szerencsétlenek kezéből.

— Még egy utolsó kísérletet teszek. Megpróbálok úgy megállapodni a munkanélküliek vezetőivel, hogy átalányba vállalják a munkát. Ha ez sem vezet eredményre, árlejtés után haladéktalanul kiadom az egész utépitési munkát. Télen pedig majd meglátjuk, hogy állunk hát a munkanélküliséggel...

Az Aradi Közlöny munkatársa ebben az ügyben megkérdezte a munkanélküliek vezetőit is, akik tiltakoznak a feltevés ellen, mint ha nem akarnának dolgozni, de a nehéz munka mellett keveslik az 50 lejes napszámot és sérelmezik azt, hogy hetenként csak három napot dolgozhatnak.

— Kérem mi hetenként adólevonással csak 147 lejt kapunk; hát meg lehet ebből élni? Átalány munkába meg éppen nem tudunk belemenni, mert még ennyit se keresnénk.

A munkanélküliek küldöttsége eltávozott a városháza épületéből, ahol néhány napon belül ismét ankétot tartanak, hogy a munkások kérelmét, a városi szempontokkal összeegyeztetve, közmegelegedésre intézzék el.

azonban állapotuk nem volt súlyos és saját lábukon mentek be a faluba. A gép azonkívül rendkívül szárnalmas állapotban volt. Propellerje eltört, szárnyait is sérülés érte, úgy, hogy gondolni sem lehetett arra, hogy a két repülő a gépen folytassa tovább útját.

Az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt beszélni Dusa Enosa főhadnaggyal, aki a következőkben mondotta el szerencsétlenségük történetét:

— A mechanikus altiszttel együtt a kora reggeli órákban szálltunk fel Zágrábban, ahol gyakorlatokat végeztünk. Velünk együtt több gép is felszállt, azonban mi csakhamar ködbe kerültünk, úgy, hogy elmaradtunk fölük, majd pedig eltévedtünk. A délelőttöt azzal töltöttük el, hogy megkeressük a visszafelé vezető utat, közben azt hiszem, hogy elrepültünk Magyarország fölött is, majd pedig Romániába értünk. A baleset egyrészt motorhiba, másrészt pedig a rossz terep miatt történt. Amikor ugyanis észrevettem, hogy kénytelen vagyok gépemmel idegen területen leszállani, megfelelő terepet kerestem a leszállásra. Azonban ezt már nem sikerült hirtelenében találnom és így a leszállás meglehetősen dombos terepen kellett végrehajtanom. A gép orra így a leszállás alkalmával egy dombba ütődött, ennek következtében a gép bukfcncet vetett, majd pedig oldalra fordult. Mi csak könnyebben sérültünk meg és így a szerencsétlenséget végeredményben szerencsésen usztuk meg.

A román hatóságok elősegítik, hogy a jugoszláv főhadnagy és altiszt zavartalanul átluthassanak a határon Jugoszláviába.

Bucurestibe gyűjtik össze az aradi és arad-feltűnéskeltő rendelet jött a belügyminiszteriumtól az megyei történelmi adatokat aradmegyei prefekturára. Megnehezítik a történelmi kutatásokat az országban

Ma belügyminiszteri rendelet érkezett az aradi vármegyei prefekturára és a városházára, amelynek értelmében, minden város és község köteles a birtokában lévő történelmi emlékü iratokat Bucurestibe, a központi irattárba beküldeni. Vonatkozik ez a rendelet a cirillbetűs és latin nyelvű régi írásokra is.

A belügyminiszteri rendelet tehát megfosztja az egyes városokat és községeket a régi történelmi irataiktól. A rendeletnek különben hátránya az, hogy helyi jellegű kutatások alkalmával, a kutatóknak nem fognak rendelkezésükre állani a szükséges iratok és talán nem is lesz mindig módjukban Bucurestibe utazni, az írások tanulmányozása végett.

Aradi nők a petrozsényi „Bucuresti“-szálló hálójában

Petrozsénybe csalták az aradi nőket, hogy ott kiuzsorázhassák minden keresményükből őket — Hogyan játszották ki az egészségügyi törvényt?

Az aradi erkölcsrendészet feltűnéskeltő leleplezése

Az új egészségügyi törvény, amelyet még annak idején a nemzeti-parasztpárti kormány alkotott és szavazott meg, több rendkívüli humanus és a nyugati törvényhozás szellemének megfelelő intézkedést tartalmaz. Ezek közé tartozik a nyilvános házak megszüntetése is. Az egészségügyi törvényt azonban már életbe léptetésének pillanatától számosan igyekeztek kijátszani és az aradi rendőrség is már több eredményes eljárást vezetett be ilyen ügyekben.

Legutóbb aztán feljelentés érkezett az aradi rendőrség erkölcsrendészeti osztályára, amely rendkívül érdekes üzemlekről rántja le a leplet. A feljelentést több aradi, rendőrségre nyilvántartott nő adta be, akik elpanaszolták, hogy a petrozsényi „Bucuresti“ nevű szálloda tulajdonosa, Klein Márton, egy aradi ember útján összeköttetésbe lépett velük és jó keresettel kecsegtette őket, Petrozsényba invitálta valamennyiüket.

Amikor aztán megérkeztek, tudomásukra adta, hogy a szállodában lévő Bock Ilona nevű szobaasszonynak kell, hogy keresetük felét adják. Ez természetesen ellentétben állott az új egészségügyi törvény intézkedéseivel, amely kategórikusan megtiltja a rendőrségre nyilvántartott nők ilyen módon való megzsarolását. A második meglepetés, ami a szerencsétlen aradi nőket érte, az volt, hogy Klein Márton kijelentette, hogy egy heti kosztért ezerkétszáz lejt kell fizetniük. Amikor a nők ez ellen tiltakoztak, kijelentette, hogy ha nem tesszik, akár vissza is mehétnek Aradra. Ezt természetesen egyikük sem tehette meg, mivel a visszautazás költségeivel már nem rendelkeztek. Mindannyian tehát addig voltak kénytelenek Petrozsényban maradni, amíg gyűjtöttek annyi pénzt, hogy vissza jöhessenek Aradra. Ez alatt az idő alatt pedig a szállótulajdonos és a szobaasszony, akik nyilván nem akartak tudomást venni az egészségügyi törvény rendelkezéseiről, tovább zsarolták a leányokat, akik, miután haza érkeztek Aradra, azonnal je-

lentést tettek az esetről a rendőrség erkölcsrendészeti osztályán.

Az aradi rendőrség az ügyben bevezette a nyomozást és megindította az eljárást Klein Márton, valamint Bock Ilona ellen is. Ugyanakkor pedig átírtak a petrozsényi rendőrségre is az ügy bővebb kivizsgálása végett. A rendőrségnek egyébként az a gyanuja, hogy az élelmes szállodatulajdonos és a szobaasszony nemcsak Aradról csábított el hasonló körülmények között nőket, hanem Erdély több városából is és így az ügyben még a közel jövőben érdekes fordulatok várhatók.

Gróf Esterházy Tamás eladja pompás budapesti palotáját

A mondain-társaságban is ismert magyar főúr engedélyt kapott, hogy a pápai hitbizományt képező birtokának egy részét is értékesíthesse

Néhány kisebb hitelezője rohanta meg követelésével a gróft

Budapestről jelentik: A budapesti mondain-társaságban jól ismert és népszerű Esterházy Tamás grófnak az utóbbi időben nehézségek voltak. Néhány kisebb hitelezője türelmellenkedni kezdett és a törvényszéktől a grófi hitbizomány jövedelmének lefoglalását kérték. Ez a hír nagy feltűnést keltett, mert Esterházy Tamás gróf egyike az ország leggazdagabb magnásainak: a pápai hitbizomány, amelynek hasznélvezője és a devecseri szabad birtok, amely az ő korlátlan tulajdona, együttesen 40.000 holdat tesz ki. A rossz mezőgazdasági viszonyok folytán a devecseri birtok jövedelméből nem tudták a hitelezőket kielégíteni és ezért Esterházy Tamás gróf régi ügyvédje, Oroszy Géza dr. kormánybiztos útján az igazságügyminiszterhez fordult azzal a kérelemmel, hogy a pápai hitbizomány egyik részét szabadítsa fel és nyilvánítsa szabad birtoknak. A hitbizományi földek hitbizományi jellegének megszüntetése ritkán szokott sikerülni, mert az igazságügyminiszter az ősi kötött birtokok felszabadításának felségjogát nem szívesen gyakorolja. Királyi jog ez a magyar törvények értelmében és I. Ferenc József hosszú uralkodása alatt alig volt rá két eset, hogy ősi hitbizományt eladható és megterhelhető szabad birtokká nyilvánítottak volna. A hatalmas pápai Esterházy-hitbizománynak van azonban egy különálló része, amely 3900 hold nagyságú és amely külön gazdálkodásra is alkalmas. Az igazságügyminiszter ezt a birtokrészt hosszas kérelmezés után felszabadította és ugyancsak szabad birtokká nyilvánította az Esterházy-palotát, amely szintén a hitbizományi vagyonhoz tartozik. A gyönyörű, nemes stílusban épült, monumentális főúri palotában, amely a Múzeum-kert háta mögött áll, hosszú idő óta az egységes kormányzópart helyiségei vannak. Az igazságügyminiszter döntése úgy szól, hogy ezt a palotát is el lehet adni, de a

Veres Anna továbbra is fogvamarad

Holnap dönt ügyében a törvényszék vádtanácsa

A temesvári tábla mellett működő vádtanács leirata érkezett ma az aradi törvényszékhez, amely két érdekes ügyel foglalkozott, s mindkettőben az aradi törvényszék vádtanácsával ellenkező döntést hozott.

Veres József betörő, aki, mint ismeretes, Albu Cornel dr. aradi ügyvéd lakását fosztotta ki, a lopott értéktárgyakat Curtici-on lakó nővérénél, Veres Annánál rejtette el. A rendőrség bűnrészesség címén letartóztatásba helyezte Veres Annát, akit azonban az aradi törvényszék vádtanácsa szabadlábra helyezett. Az ügyészség megelébbeszte a döntést s a temesvári tábla vádtanácsa érdekes indoklással hagyta helyben Veres Anna letartóztatását. Bátyja vallomásában elmondotta, hogy nővére, Veres Anna nem tudott semmit az ékszeres eredetéről s azokat Veres József, az őt üldöző detektívek előli menekülés pillanatában rejtette el egy utazó-kosárban, ahol azokat a házkutatás alkalmával meg is találták. A tábla nem vette figyelembe Veres József vallomását, mert azt akkor tette, amidőn nővére már letartóztatásban volt, tehát joggal feltételezhető, hogy annak érdekében töremsz a vallomása. Ezért Veres Anna további fogvatartását rendelte el.

Veres Anna védője, Lepa Valer dr. aradi ügyvéd, ma beadvánnyal fordult az aradi törvényszékhez és tízezer lej kaució ellenében kérte védelmének szabadlábra helyezését. A kérelem felett holnap dönt a törvényszék vádtanácsa.

Miklós herceg elindult Lengyelországba

Ünnepélyesen fogadják a lengyel hatóságok a repülőgépen érkező herceget

Bucurestiből jelentik: Miklós herceg ma reggel startolt a bucuresti-i repülőtérről Opris kapitány kíséretében lengyelországi útjára. A herceg startján megjelent Semberg lengyel nagykövét és a hadsereg több magasrangú tisztje. Miklós herceg Tecuciban leszáll, ahol benzint vesz, utána egyenesen Lengyelországba repül. A herceg fogadtatására a lengyel hatóságok és a légügyi hivatal minden előkészületet megtettek. Miklós herceget a lengyel határon több repülőgép fogja várni, melyek kíséretében Warsóba repül.

vételárából befolyó jövedelemnek csak a feléről rendelkezik Esterházy Tamás gróf és másik fele visszazsúl a hitbizományi vagyonra. A 3900 hold felszabadított földet a gróf parcelálás céljaira ajánlja fel, hogy hitelezőit kifizethesse.

A gróf környezetében remélik, hogy ezeket a tranzakciókat hamarosan lebonyolítják és a fiatal arisztokráta hitelezői elcsöndesednek.

Magyarországon, a tradíciókat tisztelő országban ugyszólván páratlanul álló az az eset, hogy egy főnemes hitbizományának egy részét parcellázzák. Most azonban mégis valóra válik ez a maga nemében egyedülálló eset.

Gróf Esterházy Tamás egyik ismert tagja a magyar arisztokráciának és a fővárosi előkelő társaság életében is jelentős szerepet tölt be így nagy feltűnést keltett a parcellázásra vonatkozó szándéka és az, hogy Esterházy-uccai palotáját is értékesíteni akarja. Nem lehetetlen azonban, hogy a mezőgazdasági helyzet esetleges gyors fordulata után gróf Esterházy Tamás még megváltoztatja szándékát és abban az esetben, ha a földbirtok hozadéka emelkedik, akkor eláll a tervétől.

Az erdélyi miniszter aradi látogatása

Pop Valér dr. erdélyi miniszter a jövő héten érkezik Aradra

Az aradi prefekturán ma főszolgabírói értekezlet volt, dr. Serbanu György prefektus elnöklete alatt, melyen Pop Valér dr. erdélyi miniszter fogadtatásának programját beszélték meg.

A prefektura értesülése szerint, az erdélyi miniszter félbeszakította inspekciós körútját és hazatért Kolozsvárra. Pop Valér dr. erdélyi körútjának félbeszakítása teljesen magánjellegű és a miniszter a jövő héten Aradra érkezik.

Szigoru óvintézkedések Aradon a gyermekparalízis leküzdésére

A tisztaság a legjobb óvszer a járvány leküzdésére — Ne csókolgassuk a gyermekeket! Az óvodákat nem nyitják meg Felhívás az aradi orvosokhoz

Az egészségügyi hatóságokat és a közönséget egyre jobban foglalkoztatja az Aradon veszedelmes mértékben terjedő gyermekparalízis-járvány. Eddig Aradon és Aradmegyében 28 megbetegedés fordult elő, amely miatt a szülők körében nagy félelem vett erőt.

Kétségbeesett szülők ostromolják a gyermekorvosokat, hogy vajon milyen módon lehetne gyermekeiket megvédeni a járványtól.

A város egészségügyi bizottsága tegnap ülést tartott, melyen bejelentették, hogy újabb gyermekparalízises megbetegedések fordultak elő.

Az aradi gyermekkórházba ma beszállították Ocsi Gizella 3 éves, Csaba György 1 és fél éves, Lengyel Sándor 1 és fél éves és Ardelean János 2 éves gyermekeket, akik szintén megkapták a veszedelmes kórt.

A bizottság ülése után az Aradi Közlöny munkatársa kérdést intézett dr. Radu Cornel interimár-elnökhöz, az aradi gyermekkórház igazgató-főorvosához, aki a járvány leküzdésére vonatkozólag a következőket mondotta:

— Mi mindent elkövetünk, hogy a gyermekparalízis-járvány nagymérvű terjedését megakadályozzuk. Sajnos, a járvány már itt van, ellene csak a legszigorubb higiéniaival lehet védekezni. Nyomatékosan felhívom a szülők figyelmét, hogy gyermekeiket ne engedjék csókolgatni, sőt ők se csókolják meg legalább addig, míg a járvány meg nem szűnik.

Cucu Vazul dr. az óvintézkedésekkel kapcsolatban szintén szigorú tisztaság betartására hívja fel a közönséget, melynek leghatásosabb módja az orr és garat fertőtlenítése.

— Éppen ezért — mondotta Cucu dr. — ajánlatos valamilyen orrkenőcsöt és szájfertőtlenítőt sürgősen beszerezni.

— A közönség különösen arra ügyeljen, hogy a gyermekparalízisben megbetegedett gyermeket azonnal izolálják és hozzá senki, de különösen gyermekes szülő ne érhesen.

— A járványnak — fejezte be Cucu dr. — ez a legnagyobb terjedési lehetősége és ha a közönség könnyelműen veszi az ügyet, úgy mi hiába védekezünk ellene, nem fogunk tudni semmi eredményt elérni.

Az egészségügyi-bizottság egyébként intézkedett, hogy a gyermekkórházban minden előkészületeket megtegyenek s a belgyógyászati osztályról a betegeket más kórtermekbe szállítsák át, hogy a gyermekparalízisben megbetegedett gyermekeket el tudják helyezni. Ugyancsak a fűtőszanatórium üres paviloniá-

Rejtély a volt temesmegyei prefektus öngyilkossága körül

Egy dittal kereskedőtől kölcsönzött Browningot Boleantu dr.

Temesvárról jelentik: Boleantu Valér dr., volt nemzeti-parasztpárti temesmegyei prefektus Versecen, ahova rokonai látogatására utazott, fölböjtötte magát és azonnal meghalt.

Boleanu dr. öngyilkosságának híre mely megdöbbenést keltett: Barátai, ismerősei és politikai hívei értelmetlenül állottak a szomorú eseménnyel szemben, mert senki sem tudta, még csak nem is sejtette, hogy Boleantu dr.-t mi készítette arra, hogy öngyilkos legyen. Igaz ugyan, hogy anyagi gondokkal küzdött, de azok, akik Boleantu dr.-t közelebbről ismerik, nem hiszik, hogy ez az ok készítette volna a végzetes lépésre.

Hogy Boleantu dr. készült az öngyilkosságra, azt bizonyítja az is, hogy elutazása előtt egy dittal kereskedőtől Browning-pisztolyt kölcsönzött. A családnak egyébként sejtelve sincs arról, hogy mi készítette Boleantu dr.-t az öngyilkosságra. A volt prefektus nem hagyott hátra levelet úgy, hogy tetének indokait őrök homály fedi.

ban a város harminc ágyat állítat be.

A megbetegedés esetén a beteget azonnal elkülönítik úgy, hogy 28 napig még a szüleinek sem szabad vele érintkezni.

Az egészségügyi bizottság az ujságok hasábjain tájékoztatja a közönséget, hogy a fertőzést miképp kerülhetik el. Minden évés előtt és után, mindenki kézmosást végezzen, azután garatöblítés gomenol használatával, melynek összetétele a következő: 6—10 csepp gomenol, egy gramm acid boric pulv. és 20 gramm vazelin.

Az iskolai év megkezdésekor az iskolák orvosai végigjárják az összes iskolákat és ha valahol megbetegedés fordulna elő, az iskolai év megnyitását elhalasztják.

Az interimár-bizottság máris intézkedett, hogy az óvodák megnyitását elhalasztják a járvány megszűnéséig s így azok nem nyitnak meg szeptember elsején.

Az egészségügyi bizottság felkéri az összes aradi orvosokat, hogy hét éven aluli gyermekeket nagy láz esetén azonnal utaltassák be a gyermekkórházba, megfigyelés miatt.

Az összes gyógyszerárak a mai naptól kezdve árusítanak gyermekparalízis elleni szert: 75 lejese árban.

Egy bonyolult kisjenői bűnügyben nyomoz az aradi rendőrség

A négy év előtti bűn kiderül... — A kisjenői ponyvaregény különböző fejezetel — Kik törték fel az Aradon raboskodó Banciu Octavian mechanikus kisjenői műhelyét?

A rendőrség őrizetbe vette Crasoveanu Octavian

Az aradi rendőrség bűnügyi osztályának egyik detektívje, Zevelcuta János egy rendkívül érdekes, négy év előtti bűnügyről rántotta le a leplet, amelynek érdekességét növeli az a tény, hogy a közeljövőben minden bizonnyal még újabb fordulatok várhatók.

Az ügy még 1927 elejére nyulik vissza, a mikor Crasoveanu Zaharie kosárfőnök az aradmegyei Kisjenő községben élt és ott folytatta mesterségét. 1927 januárjában Crasoveanu Zaharie feljelentést tett Banciu Octavian kisjenői mechanikus ellen, akinek a faluban nagyobb műhelye volt és akit azzal vádolt, hogy az ő — vagyis Crasoveanu — hét éves kisleánya ellen erkölcstelen merényletet kísérelt meg. Banciu Octavian ekkor letartóztatták, behozták az aradi ügyészségre, a törvénytsekk el is ítélte: két évet és három hónapot töltött az aradi ügyészség fogházában.

Amíg Banciu a börtönben ült, Crasoveanu kártérítés fejében letoglaltatta annak minden vagyonát és így zár alá vettette Banciu műhelyét is. A leltár felvétele alkalmával megállapították, hogy a műhelyben 54 ezer lej értékű áru van. (Zárjelben jegyezzük meg, hogy Banciu állítása szerint a műhelyben lévő áruk értéke meghaladta a 150 ezer lejt.) Multak a hónapok és mintegy háromnegyed év múlva ismeretlen tettesek feltörték a műhelyt, levették arról a hivatalos pecsétet és az ott lévő áruk nagyrésztét magukkal vitték. Később aztán a hatóságok megtartották az árverést, de a műhelyben ekkor már csak két-három ezer lej értékű áru volt.

Éveken át titok takarta azt, hogy tulajdonképpen ki, vagy jobban mondva kik törték be Banciu műhelyébe és vitték el az ottlévő árukat. Az ügyre vonatkozó dosszié egy ideig Kisjenőn hevert, itt tanukat hallgattak ki, majd pedig a szomszéd falubeli tanuk kihallgatása következett, úgy hogy az akták csak nemrégiben

Nem töltik be egyelőre Arad tűzoltóparancsnok-helyettesi állását

Brndás György megbízatása egy évre szól — mondja dr. Radu Cornel

Aradon széles körben nagy feltűnést keltett az a hír, hogy az interimár bizottság az aradi tűzoltóság élére helyettes parancsnoknak Brndás György tűzoltó altisztet nevezte ki.

Az Aradi Közlöny munkatársa erre vonatkozólag kérdést intézett dr. Radu Cornel interimár bizottsági elnökhöz, aki ebben az ügyben a következő felvilágosítást nyújtotta:

— Az interimár bizottságra nagyon nehéz feladatot rótt a helyettes tűzoltóparancsnoki állás betöltése, mert a minisztériumból rendelt érkezett, hogy Mihajlovičs Gyula tűzoltó-főparancsnok működését szeptember elsejénél tovább nem engedélyezi, mert a főparancsnok nyugdíjba vonult. Miután Mihajlovičs szeptember elsején kilép a tűzoltóság kötelékéből, kénytelenek voltunk parancsnokot keresni erre az állásra s az interimár-bizottság a tűzoltóság tisztikara között alkalmas embert nem talált, ennek a felelősségteljes állásnak a betöltésére. Az interimár-bizottság éppen ezért úgy határozott, hogy az állást egyelőre nem tölti be, hanem egy évi időtartamra, a jelenlegi fizetése mellett megbizta Brndás György altisztet a helyettes parancsnoki beendők elvégzésével.

— Brndás György nem teljesen kvalifikálatlan ember, mert magánaton elvégezte a négy középszintű, ezenkívül Bucurestiben kitanteréssel tette le a tűzoltótiszt vizsgát. Brndás kilenc éve áll az aradi tűzoltóság kötelékében és megbízhatóságával és eredményes működésével kiérdemelte felettesei elismerését.

kerültek át az aradi rendőrségre. A bűnügyi osztály részéről az ügyben Zevelcuta detektív vezette be a nyomozást, aki szenzációs megállapításra jutott. A vizsgálat eredménye szerint ugyanis a betörést több, eddig még ismeretlen társával együtt Crasoveanu Zaharie követte el, akit Zevelcuta detektív, miután a kisjenői helyszíni vizsgálatról hazatért, őrizetbe is vett. Crasoveanu kihallgatása során maga is bevallotta, hogy Banciu mechanikus műhelyéből egy vasboronát elvitt, azonban a többi ellopott tárgyról tudni sem akar.

A rendőrség véleménye szerint Crasoveanu, miután látta, hogy a Banciu műhelyben lefoglalt tárgyakat nem árverezik el, annak ellenére, hogy a zár alá vétel óta már egy háromnegyed év is eltelt, bizonyára úgy gondolkodott, hogy saját maga elégíti ki magát a neki amugy is kártérítésül szánt tárgyakból. Feltörte tehát a hivatalos pecsétet és eddig még ismeretlen társaival együtt a Banciu-féle műhelyből elvitte az ott lévő tárgyak jó részét. Crasoveanu kihallgatása még folyik és minden valószínűség szerint a holnap nap folyamán már át is kísérik az ügyészségre.

Az aradi mozik mai műsora

Negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ. A TÁBORNOK. Zilahy Lajosnak világszerte ismert darabja nyomán készült Paramount remekmű. A raffinátl izlés, a nagyvonalúság és az alkotó művészet csúcspontja. Rendezte Dimitri Buchowetzki. A főszerepeket: Conrad Veidt és Olga Csehova játsszák brilliáns művészettel. Kivülük Peter Voss és Trude Hesterberg alakítását kell kiemelnünk. Kisérdő műsorként Wagner Richard Nürnbergi mesterdalnokok című operájának nyitánya kerül bemutatásra a bécsi filharmonikusok előadásában.

H I R E K

Az elsüllyeszthetetlen hajó

Párisból jelentik: Egy francia feltaláló, Joseph Chartrain azzal a szenzációs bejelentéssel lépett a nyilvánosság elé, hogy sikerült olyan hajót konstruálnia, amely a szó szoros értelmében elsüllyeszthetetlen s bármekkora lyukakat és réseket ütnek a hajó oldalán, az továbbra is a felszínen marad.

Chartrain megbízták azzal, hogy készítsen egy nagy hajómodellt, még pedig lehetőleg a modern óceánjárók mintájára, hogy azon kísérletezhessenek. Chartrain el is készítette a modellt, amelyet Vichy közelében egy tavon próbáltak ki a francia flotta vezetői, a tengerészeti és légügyi minisztériumok kiküldötté, valamint számos hajóépítési szakértő jelenlétében.

Az első kísérlet az volt, hogy a hajót egyik oldalon annyira megrakták súlyokkal, hogy negyvenöt tonnyira a vízre hajolt és azután egy főmérnök, a haditengerészet vezető-tervezője hosszú acél dárdával lyukakat ütött a hajó oldalába. Több mint ötven lyukat fúrtak a hajóba. Egy-egy ilyen lyuk a nagy óceánjárókra átszámítva, háromszor hét méter nagyságu óriási résnek felelt volna meg. A megjelentek legnagyobb bámulatára a hajómodell mindezek ellenére sem süllyedt el, hanem vígan uszott a víz felszínén.

Chartrain a legnagyobb titokban tartja, hogy mi teszi elsüllyeszthetlenné hajóját. Feltehetőleg valószínű, hogy ezeknek az újrendszerű és a hajózás terén minden bizonnyal forradalmat keltő hajóknak kettős fenekük van, sőt az sínes kizárva, hogy három, úgy mint például az angol haditengerészet legújabb típusú és legmodernebb csatahajóinak. Ebben az esetben semmi baj sem származhatik abból, hogy ha a hajó első fenekén rés támad, mivel a víz a második fenéken keresztül nem hatolhat be a hajótest belsejébe, még kevésbé törheti át a harmadik fenék vaslemezeit. Valószínű, hogy a feltaláló ezt még azzal is kombinálta, hogy a hajó két-öt vagy három fenekét cellákra osztotta, ami azután tényleg elsüllyeszthetlenné tette a modelljét.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Változóan felhős, mérsékelt meleg idő várható.

— Dolgozik a miniszterelnök. Bucurestiből jelentik: a miniszterelnök tegnap utasította a miniszterelnökséget és a közoktatásiügyi minisztériumot, hogy minden fontosabb aktát haladéktalanul küldjenek utána Valea-Munteniba.

— **Szent István napja Budapesten.** Budapestről jelentik: Szent István mai ünnepét óriási fényvel és pompával ülték meg ma is. Igen sok külföldi érkezett Budapestre, különösen Ausztriából és Olaszországból, míg az utódállamokból kevesebben jöttek, mint a múlt évben. Nagyszerű idő kedvezett az ünnepségnek. Kilenc órakor indult el a menet Budáról. A menetben részt vettek Horthy Miklós kormányzó és családja, a Budapesten tartózkodó főhercegek, továbbá a lemondott magyar kormány összes tagjai, a Budapesten tartózkodó politikusok. A diszes baldachin alatt Serédi Juszticián dr. hercegprímás haladt. A körmenetet több százezer főnyi közönség nézte végig.

Milliók egy miatt: ös rabszolga sóhaj. Milliót száz lejért: zsidó sorsjegy-óhaj!

— **Miniszteri engedély kell Magyarországon a magasfrekvenciájú besugárzó készülékek behozatalához.** Budapestről jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a különböző neveken forgalombahozott magasfrekvenciájú elektromos besugárzó készülékeket, valamint a Zeileis-gépeket és ezek alkaltrészeit a jövőben csak a népjóléti minisztérium előzetes hozzájárulásával engedélyvámkezelési eljárásnak alávetni. A rendelet nem tünteti ki, vajjon a már behozott gépek fobralombantartásához is külön engedélyre van-e szükség.

Darabokra tépett a gyorsvonat egy embert a kelenföldi pályaudvar előtt

Társával haladt keresztül a vágányokon és nem vették észre a közeledő gyorsvonatot, amely mindkettőjüket elkapta — A másik áldozat haldoklik

Budapestről jelentik: A Kelenföldi pályaudvar előtt a vasuti hidnál ma borzalmas szerencsétlenség történt. Egy tehervonat haladt el, amely mögött egy munkás külsejű ember és egy suhanc ment át a vasuti pályatester. Nem vették észre, hogy a tehervonattal szem-

közben a másik vágányon egy gyorsvonat robbog el, amely elkapta mindkettőjüket. A munkás külsejű embert a vonat darabokra szaggatta és a suhanc is oly súlyosan sérült meg, hogy életbenmaradásához csak nagyon kevés a remény. Személyazonosságukat mindezekig nem sikerült megállapítani.

Akár a legyek...

Londonból jelentik: Az angol autogiro-repülőgépgyár újrendszerű szélmalomrepülőgép gyártását kezdte meg, amelynek légcsavarjaiban az eddigi négy helyett csak három szárny van s ezeket úgy össze lehet hajtani, mint a légy szárnyait. A száz lóerős új modell, amely bámulatos kevés helyet foglal el, óránként száz mérföld sebességgel repülhet s teljesen függőleges irányban emelkedhet fel vagy szállhat le, úgy hogy akár kertet vagy háztetőt is használhat repülőternek. Az új gép négy hónap múlva kerül nagyban eladásra.

— **A lippal római katolikus nőegylet estélye.** Lippai tudósítónk jelenti: Szombaton, július 22-én este 9 órai kezdettel tartja a lippai Római Katolikus nőegylet szokásos évi műsoros táncestélyét a Central kávéház összes helyiségeiben. A műsor keretében színre kerül az „Okos mama” című zenés vígjáték. Az estély elé Lippa uri társadalmi a szokásos meleg érdeklődéssel tekint.

— **Révész Béla továbbra is fogva marad.** Az aradi törvényszék annakidején Révész Béla aradi terménykereskedő szabadlábra helyezése mellett döntött, az ügyészség felfolyamodásával most foglalkozott a Tábla vádtanácsa, amely helyben hagyta Révész Béla további tartóztatását.

— **A nyomor aradi áldozatai.** Özvegy Korcsok Balázné. Kossuth-ucca 38. szám alatti lakos, akinek férje nemrégiben halt meg és aki 82 éves édesanyjával a legnagyobb nyomorban él és az éhhalálnak van kitéve, ezúton kéri a jószívű emberek támogatását. Két szerencsétlen asszony életét mentik meg azok, akik Korcsok Baláznét adományokkal támogatják és szíves adományait eljuttatják címére.

— **Eltoloncolták Deme Imre csermői kovácmestert.** Az aradi rendőrségre ma előállították Deme Imre 36 éves csermői kovácmestert, akit a marosvásárhelyi ügyészség különböző csalásokért, míg a bucuresti-i rendőrkvesztura lopásért köröz. Deme Imrét a rendőrség marosvásárhelyre toloncolta, míg büntetése kitöltése után, onnan bucurestibe fogják szállítani.

— **Székelyudvarhelyen „fekete” hus is van.** Székelyudvarhelyről jelentik: Nem mindennapi feljelentés érkezett a székelyudvarhelyi hatóságokhoz. A székelyudvarhelyi mészárosmesterek, akik súlyos adókkal járulnak hozzá a közterhekhez, panaszt tettek a farcádi hentesek ellen. Farcád község élelmes, székely népe földjének mostohaságát szerencsés kereskedelmi vállalkozásokkal javítja már régóta: ők hozzák Udvarhelyre az olcsó cseresznyét s az utolsó gyümölcsöt a szőlőt is. Jövedelmük fő része azonban mindig a sertéshizlalás s annak értékesítése volt. Természetesen olcsó árúik — üzlet és rezsi hiányában — nagyobb forgalmat biztosított az alkalmi, falusi mészárosoknak. Emiatt tört ki tulajdonképpen ez a husháborúság. A panasz szerint a farcádiak, a közegészség veszélyére, nem teljesítik az előirt törvényeket. Így nincsen vágóhidjuk, megfelelő szállítóeszközök, tiszta és higiénikus árustóhelyeik, a hus tisztasága ellen is több panaszt említ fel a memorandum. Kíváncsian várják a fogyasztók az érdekükben írott s a városi mészáros és hentesmesterek által beadott beadványnak a sorsát. Annyi bizonyos, hogy olyan híven és megriasztóan beszél az írás a piszkos, husos-zsákokról, legyekről, szemétről, hogy elmegyjen a kedve és az étvágya a legkellemesebb husevőnek is az e fajta bevásárlástól — meg a jó husetelektől is.

Szabadlábra helyezték a kórházban fekvő kisjenői szülésznőt

A székudvari gyilkosok fogvamaradnak

Az aradi törvényszék vádtanácsa ma két érdekes ügygel foglalkozott. Néhány hónappal ezelőtt tartóztatták le Pocol Sophie kisjenői szülésznőt, aki egy kisjenői leányon tiltott műtétet hajtott végre és a leány ennek következtében meghalt. A szülésznőt huzamos időn keresztül nem lehetett beszállítani az aradi ügyészség fogházába, mert ágyban fekvő beteg volt. Felépülése után foganatosították a beszállítást, azonban a fogházban is elővette régi betegsége, úgy, hogy kórházba szállítása vált szükségessé. A szülésznő nevében Lőrinczy Gyula dr. kisjenői ügyvéd kérelmet adott be az aradi törvényszékhez, amelyben kérte a szülésznő szabadlábra helyezését, tekintettel betegségére, valamint arra, hogy ügyében a vizsgálat befejezést nyert.

A vádtanács ma elrendelte a szülésznő szabadlábrahelyezését, melyet az ügyészség nem felebbezett meg s úgy a szülésznő, aki jelenleg kórházban van, szabadlábon várja meg ügyének főtárgyalását. Ugyancsak ma került a vádtanács elé a székudvari gyilkosok ügye. A közelmúltban Miscutia Flora székudvari asszony felbujtására, Miscutia György és Beran Demeter meggyilkolták Miscutia Jánost. A vizsgálati fogság most járt le és a vádtanács azt harminc nappal meghosszabbította.

— **Bucusi Zimándon.** Az aradmegyei Zimándköz községben, mint minden évben, ma délután két órakor kezdődött meg a bucsu. A községben ugyanis minden évben Szent István napján bucsút tartanak. A bucsura számos aradmegyei községből, de Aradról is érkeztek hívők, akik résztvettek az istentiszteleten. A zimándujfalui és fakerti hívek nagy processzióban zarándokoltak a zimándközű bucsura.

— **Szublímáttal megrmérgezte magát.** Ma délután jelentették a mentőknek, hogy Elek Borbála szatmári illetőségű prostituált nő öngyilkossági szándékból szublímátot vett be. Elek Borbálát azonnal beszállították a közkórházba, ahol gyomormosást hajtottak végre rajta. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Budapestre fóláru utazás augusztusban. Igazolványok: SANDOR FERENC hiv. menedzserirodájában.

— **Kiszedte a talpiák vasszőgeit, hogy a sínek meglazuljanak.** Marosvásárhelyről jelentik: Nem messze a várostól, a vasuti töltésen elfogták Ábrahám Izsák 53 éves csavargót, aki a talpfákából kiszedte a vasszőgeket és így akarta a sínpart meglazítani. Ábrahám Izsákot előállították a rendőrségen. Az öreg csavargó rendkívül cinikusan viselkedett és tettének okát nem vallja be.

— **A „Pageol” még mindig nem elég ismert gyógyszer a hagszervek sokféle és fájdalmas megbetegedésének, melyek elhanyagolása leggyakrabban azonnal, de az idősebb korban is súlyos következményekkel jár.** Különösen az ízületi reuma nem ritkán következménye a Gonnooreanak. Aki a Gonnoreat már az első jeleknél „Pageol”-al gyógyítja, hamarosan meggyógyul és megóvja magát a további kellemetlen következményektől.

Magas állami személyiség — sziguranca-megfigyelés alatt

Ujabb szenzációk várhatók a Salamon-féle kémszervezet vizsgálata körül — Még mindig nem lehet tudni, ki volt a kémszervezet feje, a titokzatos Nr. 10?

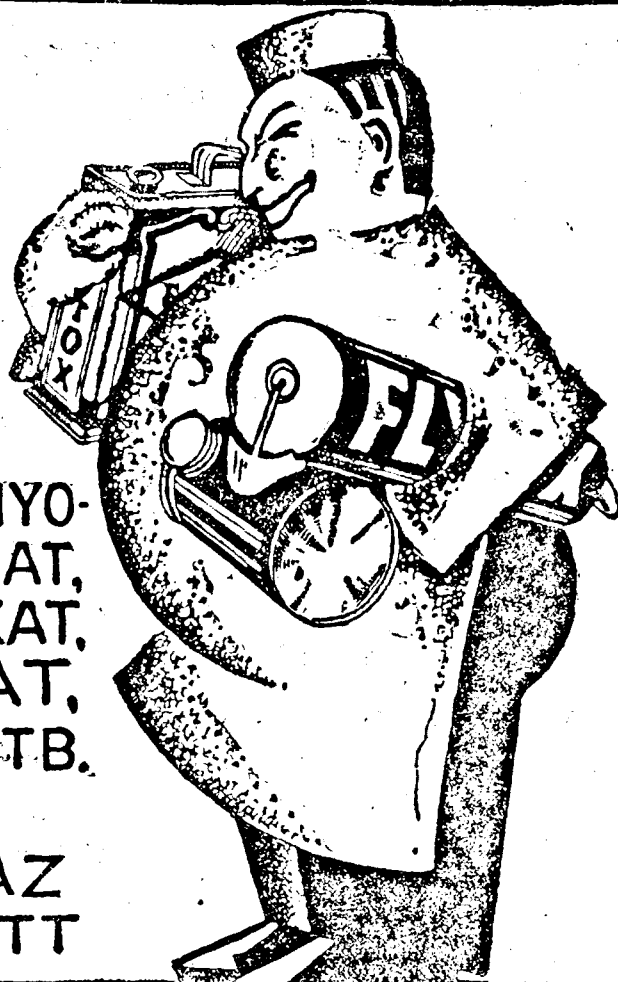
Bucurestiből jelentik: A legutóbb teleplezett nagy kémszervezet ügye még mindig teljes mértékben foglalkoztatja az állambiztonsági hatóságokat, különösen pedig a misztikus No. 10 után nyomoznak, aki tudvalevőleg a kémszervezet feje volt és *akinek személyazonosságát még a mai napig sem sikerült pontosan megállapítani.*

A sziguranca, néhány héttel ezelőtt abban a feltevésben volt, hogy a No. 10 egy *Pasalsky* nevű lengyel diák volt aki öngyilkosságot markirozva, titokzatos körülmények között, valahol a Dnyeszter-partján nyomtalanul eltűnt. *A legutóbbi napok nyomozásai megállapították, hogy mégsem Pasalsky a titokzatos No. 10, hanem egy magas tisztséget betöltő állami személyiség, akit a sziguranca megfigyelés alá helyezett.*

A fővárosi lapok a feltevésrel kapcsolatban erősen követelik, hogy a sziguranca járjon el a legnagyobb eréllyel a gyanúsított „magas állami személyiséggel szemben” és amennyiben tényleg ő volna az, aki *Salamon* jegyzeteiben No. 10-el volt bevezetve, úgy azonnal tartóztassák le.

A sziguranca azonban egyelőre hallgat és még csak nem is cáfol. Valószínűnek látszik tehát hogy a No. 10-el kapcsolatban felmerült legujabb verzió fedi a valóságot, ebben az esetben pedig a befejezettnek hitt kémkedési ügyben szenzációs fordulat várható.

KÖVETELJEN
BIZTOSÍTÓ
KAPSZULÁT!

LEGYEKET, SZUNYOGOKAT, MOLYOKAT, SVÁBBOGARAKAT, POLOSKÁKAT, HANGYÁKAT, STB. BIZTOSAN PUSZTITJA AZ ILLATOSITOTT

FLY-TOX

KAPHATÓ: DROGUERIA, ILLATSZERTÁRAKBAN STB,
Nagybani lerakat: Bucuresti, Str. Plantelor 26.

Budapesti egyetemi tanár nyilatkozata a gyermekparalízisről

Az Aradon járványként fellépő gyermekhűdés leküzdésére vonatkozólag *Flesch Armin* dr. budapesti egyetemi magántanár alábbi igen fontos leírását közöljük, melynek pontos betartása elősegíti a betegség terjedésének megállítását.

Különösen a nyári és őszi hónapokban lépnek fel gyermekbénulásos esetek járványosan.

A betegség rendszerint lázzal kezdődik, mely rövidebb vagy hosszabb ideig tart és csakhamar feltűnik, hogy a beteg — többnyire gyermek — egy, vagy több végtagját nem bírja kellően mozgatni. Ezen bénulásos állapot kezdetben többnyire erősebbfokú szokott lenni, majd hetek, hónapok alatt, különösen megfelelő kezelés mellett lassan, fokozatosan javul, sőt nem ritkán gyógyul. Sajnos, vannak esetek, ahol a lefolyás nem ilyen szerencsés és vagy már a kezdeti időszak veszélyezteteti súlyosságánál fogva az életet, vagy a bénulásos javulása a későbbi időszakban csak nagyon tökéletesen.

Érthető ezért, ha mi orvosok a legnagyobb súlyt helyezzük a betegség megelőzésére. Megkönnyítették ezt az utolsó évek orvosi tapasztalatai, amelyekből kiderült, hogy a betegség nem minden esetben jár bénulással, hanem igen gyakran csak úgynevezett „abortív” megbetegedés alakjában jelentkezik. Ilyenkor a gyermek enyhén betegszik meg, esetleg csak a légutak hurutját, vagy gyomor-bélzavart észlelünk, amely pár nap alatt elmúlik és bénulás nem is következik be. Ezek a könnyű fertőzések olyan gyakoriak, hogy ilyen módon a lakosságnak túlnyomó része ugyyszólván

észrevétlenül átesik ilyen könnyű betegségen és szerez magának immunitást. Ezért betegszenek meg csak ritkán felnőttek és túlnyomóan gyermekek. Ha tehát valamely családban az egyik gyermek típusos bénulással járó bajban betegedett meg és ezzel egyidejűleg a család több tagja is megbetegszik, de bénulás nélkül, mindig gondolnunk kell arra, hogy ezek a gyermekek is ugyanazon bajban szenvedhetnek. Sürgősen ki kell ilyenkor orvos tanácsát kérni, ki a gyógyítás és a betegség további terjedése ellen a szükséges teendőket elrendeli. Nem elegendő tehát, ha csak a bénulásos beteget különítik el, de el kell különítenünk főképp járvány esetén azokat is, akiken könnyű, ártatlannak látszó tüneteket észlelünk, mert ezek éppúgy terjeszthetik a betegséget, mint a súlyosan megbetegedettek.

Az utolsó idők tapasztalatai megmutatták azonban azt is, hogy nem csupán ezek a könnyű abortív esetek terjeszthetik a fertőzést, hanem teljesen egészséges egyének is hordozhatják a fertőző anyagot az orrgaratüregekben, hasonlóan ahhoz, amiként azt a diftériánál is látjuk az úgynevezett „bacillus-hordozók” alakjában. Nagyon fontos tehát, hogy a beteg egészséges testvéreit is tiltjuk el egy időre, legalább két hétre az iskolák látogatásától és éppúgy tartjuk őket távol gyermekektől, mint más fertőző betegségnél, vörhenynél, roncsló toroklobnál. Ugyancsak el kell különítenünk a gyermek többi hozzátartozóját is, mint-hogy azok is elvihetik a fertőzést a szájüregükben annak dacára, hogy nem betegek. Minthogy vannak olyan kísérletek is, amelyek szerint a poloskák és legyek útján is lehet mesterségesen a betegséget átvinni, ezért a legnagyobb tisztaságra kell törekedni a beteg lakásában és gondoskodni kell a legyek elpusztításáról is,

Ujtipusu rádiócsövek

A rádiótechnika berkeiben szokásos nyári szünetet a gyárak, mint értesülünk, jól kihasználják és ismét egy egész sereg csővel gazdagították az eddig rendelkezésre álló csősorozatok. Az általános kívánságnak és szükségletnek helyt adva, főként a nagy teljesítményű hangerősítőcsövek és kis adócsövek típusbeli tökéletesítését és differenciálását tűzték ki célul.

Az alábbiakban közöljük a *Vatea* rádiótechnikai és villamossági r. t. néhány új, érdekes és a rádióamatőrök szélesebb rétegeit érdeklő csövek leírását.

Hangerősítőcsövek: *Vatea* PX 4100. Ezen nagy teljesítményű hangerősítőcső 25 watt anódterhelésre vehető maximálisan igénybe. Kiválóan használható nagy hangerősítő berendezésekben.

Vatea PX 4200. Elektromos adatai közül különösen feltűnő 8mA (V) meredekség, mert lehetővé teszi, hogy a cső kivezérése, illetőleg teljesítményének kihasználása egyszerű uton, sokfokozatú előerősítés nélkül elérhető legyen.

Kis adócsövek: *Vatea* EX 410. A rövidhullámú amatőradók kifogástalan és precízen működő modulátorcsöve. Különösen alkalmas kísérleti célokra, robusztus, masszív konstrukciója megengedi, hogy hordozható, nem stabil készülékekbe is beépíthető legyen.

Vatea EX 412. Kiseb adóállomásokban oscil-látorként vagy modulátorként, nagy adóállomásokban előmodulátorként és nagy teljesítményű rádiókészülékekben, vagy hangerősítő berendezésekben kisfrekvenciaerősítőként használható előnyösen.

MEGSZOKOTT ABD-EL-KRIM, A BERBER NAPOLEON

Egy csodálatos keleti karrier modern története — Kádi, riporter, hadvezér és szultán volt Abd-el-Krim, aki most nyomtalanul eltűnt száműzetése helyéről, Reunion szigetről — Senki sem tudja, hova tűnt a veszedelmes száműzött, akit 200.000 emberrel tudtak csak legyőzni . . .

FRANCIAORSZÁG UJABB GYARMATI HÁBORUTÓL RETTEG.

Párisból jelentik: Ami azt illeti, e pillanatban éppen elég súlyos probléma foglalkoztatja a világot és így Franciaországot is. De e kritikus időben is nagy figyelemmel és nyugalansággal fordulnak a francia politikusok egy különös, eddig még meg nem erősített hír felé. Ez a hír arról szól, hogy Abd-el-Krim, a riffkabul „oroszlán” megszókött száműzetési helyéről, Réunion szigetről.

Természetesen, ez a hír nem kelt olyan nyugtalanságot, mint száztizenhat évvel ezelőtt egy másik hír keltett, amely azt jelentette, hogy Napoleon elhagyta száműzetési helyét, Elbát és elindult, hogy visszaszerezze a hatalmat. Abd-el-Krim bár távolról sem olyan nevezetes ember, mint Napoleon volt annak idején, de szokása mindenestre elég arra, hogy ideges nyugtalanságot okozzon a francia kormánytól és főleg a marokkói francia hatóságoknál.

Abd-el-Krim, ez a különös berber zseni, ez a miniatűr afrikai Dsingizkán, éppen elég bajt okozott éveken át a hatalmas Franciaországnak, hogy most félnek szokése következményeitől. Ha Abd-el-Krimnek sikerül eljutnia hazájába és újból felláztatja a riff-törzseket a francia fenhatóság ellen, akkor Franciaországnak megint könnyen része lehet egy évekig tartó kínos és súlyos gyarmati háborúban.

Kádi, riporter, benzincsempész

Érdemes végigtekinteni Abd-el-Krim életrajzán. Meglehetősen fiatal ember még, 1885-ben született. Teljes neve kissé hosszú: Abd-el-Krim-ben-Mohamed-el-Jabatti. Apja kádi volt a riffkabul vidéken. Fezben, Marokkó fővárosában járt iskolába Abd-el-Krim, itt tanult meg tökéletesen franciául és arabul. 1909-ben Melillában kádi lett. Nem sokáig érdekelte azonban a békebírói pálya. Mindig a politika vonzotta ezt a különös marokkói berbert. Az volt a vágya, hogy nagy szerepet játsszék Marokkó zavaros, nemzetközi szálakkal átszőtt politikai életében és hogy modern, európai szellemet próbáljon bevinni a marokkói arabok közé.

Hamarosan újságíró lett. Akkoriban spanyol és arab nyelven adták ki a „Telegrama de Rif” című lapot. Lapja egy időre Malagába küldte ki, hogy onnan írjon riportokat. Itt kapott képet az európai viszonyokról. Mikor visszatért a riff vidékre, megkezdte politikai szereplését. A fiatal, intelligens, féligmeddig európai műveltségű, szuggesztív temperamentumú néptribun hamarosan nagyon népszerű lett. Tüzes beszédekben és még tüzesebb cikkekben tiltakozott az ellen, hogy Spanyolország megvesse a lábát Észak-Afrikában.

Mikor kitört a háború, Abd-el-Krim egész nyíltan hirdette, hogy németbarát. Ekkor már az összes riff-törzsek vezérének, főnöküknek tekintették. A franciák, akik éppen úgy félték tőle, mint a spanyolok, azt állították róla, hogy benzint csempészt a német tengeralattjárók számára. Ezért a franciák intervenciójára a marokkói spanyol hatóság Rostrogordoba internálta. Csak a háború befejezése után engedték szabadon.

A hadvezér és a szultán

Ekkor Abd-el-Krim úgy érezte, hogy most eljött az ő ideje. Megkezdte a riff törzsek nyílt megszervezését a spanyol uralom ellen. A spanyolok ekkor egy másik marokkói főnökkel, Raisulival is rossz lábon állottak. Alig tudták leszerelni Raisuli guerilla támadásait, amikor egyszerre csak oldalba támadták őket Abd-el-Krim riff-kabiljai is. A szokásos gyarmati háborús stílusban folyt a csatározások. Kisebbség nagyobb nyugtalanító, meglepetésszerű, rendszerint éjszakai attackokban törtek rá a spanyol csapatokra Abd-el-Krim emberei. A csatározások egyre sűrűbbek lettek és 1921-ben Abd-el-Krim végre döntő lépésre határozta el magát. Összevonta összes csapatait, amelyek ekkor már a Rif-félszigetből származó — mo-

dern puskákkal, gépfegyverekkel, sőt ágyúkkal is voltak felszerelve. Abd-el-Krim, aki briliáns hadvezér volt. Amuálnál támadta meg a spanyol főereget, amely Silvestre tábornok parancsnoksága alatt állt. Borzalmas vereséget szenvedtek itt a spanyolok. A riff-kabilok 20.000 spanyolt mészároltak le. Elestett Silvestre tábornok is. Az egész spanyol seregből mindössze 1500 ember menekült meg. Ez a rettenetes vereség leirhatatlan pánikot keltett Spanyolországban, viszont újabb nagy akciókra indította Abd-el-Krimet. Tömegesen csatlakoztak hozzá a Spanyol-Marokkó területén élő disszidens törzsek. 1922-ben Abd-el-Krim Marokkó szultánjává kiáltotta ki magát.

E pillanatban tehát Marokkónak két szultánja volt, a legitim szultán, aki a francia protektorátus alatt álló Fezben „uralkodott” és Abd-el-Krim, akit a lázadó riffkabil törzsek ismertek el Marokkó szultánjává. A spanyolok 1924-ben nem tudtak tovább ellenállni Abd-el-Krim erejének és kiűrték a Rif-vidéket egészen Melilláig. Abd-el-Krim ekkor Raisulit, aki közben kibékült a spanyolokkal, arra kényszerítette, hogy ismét szakítson velük és ismerje el az ő fenhatóságát.

A véres riff háború

Ekkor azután a franciák is nyugtalankodni kezdtek marokkói birtokaikért és a spanyolokkal karöltve erélyes akcióba fogtak Abd-el-Krim ellen. Ekkor 1925. elején kezdődött meg az életre-halálra menő véres gyarmati háború. A spanyol hadsereget egyideig maga Primo de Rivera vezette, a francia parancsnok pedig Lyautey tábornagy, sőt egy ideig Pétain tábornagy volt. Ekkor Abd-el-Krim csapatai már remek bombavető repülőgépekkel is rendelkeztek. Számos idegen légionista szókött át a berber Napoleon seregébe. Ezek között a légionisták között volt számos egykori német és orosz tiszt. Ezek beléptek Abd-el-Krim vezérkarába és a legmodernebb hadászati módszerekkel operáltak a franciák és a spanyolok ellen. A francia és a spanyol csapatok borzalmas veszteséget szenvedtek ebben a több mint egy évig tartó háborúban, nem is beszélve az óriási pénz áldozatokról. Spanyolország későbbi pénzügyi katasztrófájának alapját ez a riff háború vetette meg.

Lyautey tábornagy végül már 200.000 emberrel, tankokkal és gázokkal folytatta a háborút, amelyet Párisban a legnagyobb idegességgel kísérték figyelemmel.

Abd-el-Krim valóban oroszlán módjára harcolt a tulerő ellen. Lassanként azonban felörlődött az ereje és mennél jobban nyomultak előre a franciák annál több benszülőtt törzs pártolt el tőle. 1925. októberében a franciák és a spanyolok elfoglalták a főhadiszállást. Adjirt, Abd-el-Krim maradék hűséges csapataival visszavonult a Rif-hegység belsejébe. 1925. decemberében, egy angol kalandor, Gordon Cunning utján megpróbált békétárgyalásokat kezdeni a franciákkal. Ebben az időben több interjút is adott angol és amerikai lapoknak. Kijelentette, hogy riff nemzet függetlenségét szeretné biztosítani. Az újságírókra mély benyomást tett a komor, végtelenül nyugodt, de fanatikusan harcos marokkói vezér. Nagykonceptiójú, nagyra hivatott szervezőzseni impresszióját keltette bennük.

A kapituláció

Párisban elutasították békeajánlatát. Teljes megadást követeltek. Még egypár hónapig ellenállt, de aztán 1926. május 26-án kapitulált. A franciák elfogták és rövid tárgyalások után októberben Réunion szigetére internálták néhány felesége társaságában. Csak ritkán jött róla hír ettől kezdve. A hírek arról szóltak, hogy a fogság teljesen megtörte és buskomorra tette. Lehetséges azonban, hogy most majd megint lényegesen többet fog hallani róla a világ.

Gonorrhoea (öndőfolyás) hólyagkatarust, folyást, prostatagyulladást, szálesákat és minden hasonló betegséget nyomtalanul eltüntet. Megakadályozza a húgycső visketegségét.

Szerezze be még ma a fenti készítményt a legközelebbi drogériából, vagy gyógyszer-tárból és el fogja érni a kívánt eredményt.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap tartja alakuló közgyűlését a postások sportklubja

A P. T. T. sport klub augusztus 23-án d. e. 11 órakor tartja alakuló közgyűlését a vasuti postahivatal irodahelyiségében, a következő tárgysorozattal:

1. A P. T. T. sport klub alapszabályainak a F. R. F. A.-hoz való alkalmazása.
2. A volt bizottság számotadása és felmentvénye utáni lemondása.
3. A korelnök megválasztása, aki az új tisztikar és a választmány választását levezeti.
4. Egyéb sportot érdeklő indítványok.

A P. T. T. sport klub választmánya ezen napon tartandó közgyűlésen való szíves megjelenésére. Választmány.

Hatalmas és előkelő mezőny a magyar tenniszbajnokságokon

Budapestről jelentik: Magyarország tenniszbajnokságainak küzdelmei csak szeptember 3-án kezdődnek, de máris oly nagyszámú külföldi és belföldi nevezés érkezett a bajnokságokra, hogy az egyike lesz a világ legnagyobb tenniszattrakcióinak, melyen valószínűleg minden bajnokság külföldre fog kerülni. Az eddigi érdekesebb külföldi nevezések a következők:

- Franciaország: Brugnon és Berthet.
 Argentína: Böyd és Zappa.
 Németország: Haensch, Jaenecke, Schwenker, Cilly Aussem világbajnoknő és Kallmayer kisasszony.
 Japán: Satoh és Kavachi.
 Svájc: Wuarin és Payot kisasszony.
 Olaszország: Gaolini, Sartorio és Riboli kisasszony.
 Románia: Misu, Cantacuzino; Zizovits Lenke.
 Ausztria: Artens, Haberl, Bawarowszky gróf, Redlichné.
 Jugoszlávia: Schäffer, Kukuljevich.
 Csehszlovákia: Hecht, Siba, Rohrer, Rohrerne, Deutschné.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Berkovitz-bankház fizetéképtelenségét tárgyalta a Banca Nationala igazgatósága

Az ülésről nem adtak ki hivatalos kommunikét
 Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala igazgatósága ma délelőtt ülést tartott, melyen a Berkovitz-bankház inzulenciáját tárgyalták. A tárgyalás eredményéről semmi sem szivárgott ki.

Likvidál a legnagyobb osztrák gabonavásárló-cég

Tízmillió schilling a Getreide A. G. vesztesége

Bécsből jelentik: A bécsi gabonapiac legnagyobb szenzációja a legnagyobb közép-európai gabonaimport konszernnek: a *Getreide Aktiengesellschaft*nak válsága. Szakkörökben már régebben suttogták, hogy a Getreide A.-G. az idén szükséges mobil tőke hiányában nem fog már vásárlóként jelentékeny mértékben megjelenni és valóban a kampány megindításánál már hiányoztak azok a komoly vételi megbízások, melyek a múltban ilyenkor mindig pontosan megérkeztek.

A Getreide A.-G. Ausztria gabonaellátásának mintegy 80 százalékát bonyolította le 6.8 millió schilling alaptőkével. A deflációs idők azonban ezt a nagy organizációt is kikezdték és az öt országban lévő számos telep rezsijét nem lehetett megkeresni. A Bodenkreditanstalt — Kreditanstalt-fuzió után a Getreide A.-G. is a *Rotschild*-bank égisze alá került, amelynek már akkor sem volt sok kedve az üzlet további forszírozásához. A Getreide A.-G. vezérigazgatója, Hermann Reiff, aki a vállalatért személyesen vállalt garanciát, három millió dollárt volt kénytelen a Kreditanstaltnak kifizetni, mert a vállalat deficitje 17 millió schillingre becsülhető. Reiff vagyonát még nemrég husz millió schillingre becsülték a bécsi beavatott körök, de vagyon legnagyobb része az amsterdami Amstel Bankban feküdt, amely tudvalegleg nemrégiben lett fizetéképtelen. A Getreide A.-G. további sorsa egyébként még bizonytalan, a tisztviselői státus leépítése azonban már folyamatban van és nem valószínű, hogy a cég likvidálására is sor kerül.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa érdeklődött aradi szakkörökben aziránt, hogy a Getreide A.-G. összekötésben állott-e aradi cégekkel és azt az értesülést nyerte, hogy a hatalmas bécsi vállalat nehézségei nem érintik az aradi piacot. A Getreide A.-G. ugyanis főleg a regáti piacon volt bevezetve, mivel a gabonának nem szárazföldi hanem inkább dunai szállítással foglalkozott.

Amerika egy évig nem termel gyapotot

Példátlan intézkedések a gyapotárak katasztrófális zuhanásának megakadályozására

New Orleansból jelentik: A gyapotárak zuhanása a gazdaságtörténelemben példátlanul álló intézkedésekre kényszerítette Lusitania állam kormányzóját. Long kormányzó Amerika valamennyi gyapottermő államának kormányzóit és szenátorait értekezletre hívta össze. A konferencia elé azt a javaslatot terjesztik, mondják ki az érdekeltek, hogy az 1931-32. évben Amerika területén beszüntetik a gyapottermelést. Seholy ültetnek gyapotot és súlyos büntetés terhe alatt senkinek sem szabad gyapotot termelnie. A konferencia pénteken kezdődik. Gazdasági körökben bizonyosra veszik, hogy a gyapjuteremő államok megbízottai elfogadják Long kormányzó javaslatát, aminek következtében Amerikában egy éven keresztül szünetelni fog a gyapottermelés. Washingtoni kormánykörökben eredetileg azt tervezték, hogy a helyzeten az ideiglenes gyapottermés egyharmadrészenek megsemmisítésével enyhítenek, a farmerek azonban felháborodással fogadták ezt a tervet. Long kormányzó ezért új tervet dolgozott ki, amely a gyapottermés egy évi szüneteltetését indítványozza.

Óvakodjunk
 a légytápostól!
 ételtől!

Piszokban tenyésző legyek hordják a halálos betegségek csirait. Bizonyult, hogy legyek útján terjed tífusz, skarlát, gyermek-hasmenés és más életveszélyes betegség. Legyek szárnyain halál juthat otthonunkba. Tüstént öljük meg őket, mielőtt ők ölnek meg minket.

Flit hatására elpusztul légy, szúnyog, bolha, moly, poloska, tetű, hangya, svábbogár és mindezek petéi. Flit-permet megöli a rovarokat, — de emberre ártalmatlan. Könnyen alkalmazható. Nem hagy foitot. Flit nem tévesztendő össze más rovarirtókkal. Követeljük a Flit katonával díszített sárga kannát a fekete sávval.

Permetezzünk

FLIT

rovarirtót

Plombált Flit-kanna kizárja az utánszót.

Hirdessen

a 46 éve fennálló

Aradi
 Közlönyben

A Young-terv azonnali revíziójának ötletét vetették fel Baselben

Az ötmilliárdos rövidlejárati hitelemeghosszabbítás után a külföldiek márka-betétel ügyében is létrejött a megegyezés — A világhelyzet javulását csakis a hadiadósságok és a jóvátételi kötelezettségek leszállítása indíthatja meg

Baselből jelentik: Már napok óta folynak a tárgyalások Baselben a nemzetközi bankárkonzorcium és a német delegátusok között. E tárgyalások két irányúak voltak. Egyrészt a németországi hitelek meghosszabbító egyezményekre vonatkozólag, másrészt pedig a külföldiek márkabetéteire vonatkozólag. Ami az előbbi illeti, még tegnap létrejött a nemzetközi hitel meghosszabbító egyezmény, amelynek értelmében a mintegy ötmilliárd aranymárkát kitevő rövidlejárati bankhitelek az aláírás napjától számított hathónapi meghosszabbítást nyernek változatlan kamatláb mellett, ellenben a külföldiek márka betét kérdésében, amelynek összege hivatalos becslések szerint többszáz millió, a legnagyobb ellentétek voltak észlelhetők.

A nemzetközi hitelfenntartó bankkonzorcium tagjai tegnap este 10 órakor ismét tanácskozásra gyűltek egybe a Nemzetközi Fizetési Bank székhelyén. A tárgyalások célja az volt, hogy utóljára megkíséreljék a német delegátusokkal teljes megegyezésre jutni a külföldiek márkabetételei ügyében.

Ujabb jelentések szerint a késő éjszakai órákban kompromisszumos megoldás jött létre

a külföldi márkabetétek ügyében is.

A prelimináris megegyezést ezután aláírták s az ülészak ezzel véget ért. Ma a végleges szövegezés munkálatai folynak s a jelentés elkészültével a delegátusok el fognak utazni Baseltől. Egyes lapok szerint felvetették a Young-terv azonnali revíziójának kérdését is.

A párisi *Figaro* a hírrel kapcsolatban azt hangoztatja, hogy a külföldi hitelezőknek le kell mondaniuk arról, hogy Németországba kihelyezett tőkéiket teljes egészükben viszontlássák.

Londomból jelentik: Shaw, az Angol Bank egyik igazgatója, Glasgowban mondott beszédében kifejtette, hogy a világgazdasági helyzet javulását csak a hadiadósságok és a jóvátételi kötelezettségek nagyarányú leszállításától, vagy teljes eltörlésüktől lehet remélni. Anglia és a világ meggyógyulását főleg a háborús kötelezettségekből származó terhek késleltetik.

= Az új szesztervény 400 vagonban állapítja meg a termelési maximumot. Bucurestiből jelentik: A készülő szeszmonopólium-törvényjavaslatról eddig csak az szivárgott ki, hogy termelési maximumot kíván megállapítani, amely a hírek szerint 400 vagon lesz. Argetoianu pénzügyminiszter a szeszmonopól bevezetésétől két milliárd lej bevételt vár, szemben az idej 350 millió lejjel.

Hamuból akar aluminiumot előállítani a szovjet

Aluminium-dumping: ez lesz a szovjet legújabb meglepetése — Nincs bauxit Oroszországban — Távoli tervek, amelyek sorsa még bizonytalan —

Külföldi jelentések szerint a szovjet hatalmas aluminiumipar kiépítésén dolgozik, miután a többi, állítólag fejlődő iparág — automobil-, repülőgép-, vagon- és élelmiszeripar — ezt szükségessé teszi. Két nagy aluminiumgyár épül Oroszországban, az egyik a Dnyeper-vidéken, ahol olcsó áram áll rendelkezésre és a másik Leningrad közelében, ahol valamelyes bauxit területek vannak.

Az orosz aluminiumtermelésnek ugyanis az a problémája, hogy Oroszországnak nincs bauxitja. A szovjetnek pedig nincs ideje megvárni, míg a hatalmas földterületen bauxitot találnak és ezért, ha ki is használja az egyelőre csak a leningradi és urali vidéken rendelkezésre álló kevés bauxitot, más póanyagokból akar minden áron előállítani aluminiumot. A szovjet kalkulációja mellett lehetséges is lesz

olyan anyagból előállítani aluminiumot, amelyből a józanul kalkuláló kapitalista ipar nem tud. Így hát a szovjet timföldből és közönséges hamuból akar aluminiumot előállítani és a moszkvai szénmedencében már készül egy aluminiumgyár, amely hamuból fog aluminiumot előállítani. Azt azonban maga a szovjet is bevallja, hogy a hamu és a timföld feldolgozása bizonytalan kilátásokkal kecsegtet csak. Így csak a leningradi üzemtől kell tartani, amely a jövőben háromszoros üzemmel fog dolgozni és egy második gyártól, amely Uralban készül. Egyelőre azonban a pétervári háromszorosra bővített üzem munkája attól függ, hogy a szovjet valóra tudja-e váltani a vízellátás kihasználásával kapcsolatos terveit. Ezek pedig még szintén igen távol vannak a megvalósulás stádiumától.

Rádió műsor.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 21.

Bucuresti, 13. Gramofon, 13.50. Gramofon, 18. Rádiózenekar, 19.10. A rádiózenekar folytatása, 20.20. Gramofon, 21. Bizet: Carmen c. operája. — Budapest, 9.15. Az Országos Postászenekar hangversenye, 9.45. A hangverseny folytatása, 12. Déli harangzó, 12.05. Gramofonhangverseny, 12.35. A hangverseny folytatása, 5. Csermely Gyula novellái, 5.30. Magyar nóták és csárdások. Zongorán előadja: Morvay Ákos, 6.15. A Mándits szalonzenekar hangversenye, 8. Liszt-est. Majd: Csorba Gyula és cigányzenekarának hangversenye a Baros kávéházban. — Bécs, 11.30. Híres hangszerművészek gramofonon, 12.40. A dómj közlők éneke gramofonon, 13.20. Játék havali gitáron, bendzsón és szakszofonon (gramofonhangverseny.) — Belgrad, 11.30. Gramofon, 12.45. Déli zene, 19. Rádiózenekar, 20.30. Niemann: Holdas éj Dalmáciában, a bécsi ope-

rettegyüttes vendégitéka a Nemzeti Színházban. — Kassa, 11.30. Gramofon, 12.30. Modern tánczene, 14.30. Déltáni zene, 17. Falusi zene, 17.30. Hirschnaff fuvola-művész játéka, 19.05. Grotte Angela énekesnő estje. — Milánó, 17. Közvetített vagy gépzene, 19.20. Vegyes zene, 21. Vegyes zene. Közben új könyvek — München, 17.20. Szórakoztató zene Nürnbergből, 19.30. A müncheni hangverszenekar katonazenel előadása. — Róma, 17.30. Szórakoztató zene, 20.10. Gramofon, 21. Brogi: Bacchus Toscanában, háromfelvonásos opera. — Varsó, 12.10. Gramofon, 15.45. A dalosszövetség hírei, 16.10. Gramofon, 18. Könyvű zene, 19.20. Gramofon, 20.15. A fúharmonikusok szimfonikus hangversenye Gimsburg cselőművész közreműködésével.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4 vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérésre válaszolunk. Alánlatok keljes levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL

ALKALMAZÁS.

ÜGYES KIFUTÓLEÁNY azonnal felvétetik, Salgóné bizományi üzlet, Strada Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota.

LAKÁS.

BUTOROZOTT SZOBA Str. Metianu (Forray-ucca) 13. sz. alatt kiadó. 2741

KERESEK bérbe 2 szobás magánházat. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 250

EGYSZOBÁS lakás, nagy, tiszta és száraz a Central-mozival szemben, Strada Turnului 3. (Lovarda-u.) kiadó. 200

EGY-KÉTT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrássy-tér 19., a ház-mesternél. 200

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

KÉTSZOBA, konyhás I-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

VÉTEL ÉSELADÁS.

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház-mesternél.

FOTELOK, hintaszék, vitrinek, szekrények, asztalok, székek, festmények, kis toalett asztalok, férfi és női órák, ékszeresek, fali órák, iratszokrények, márványszobrok, indiai tálcák, tükrök, kredencok, antik órák, szőnyegek, gyermekágy, vas- és faágyak, matracok, dísz-tárgyak, iratszokrény, patefon, komplett szobaberendezések stb. stb. eladók. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia No. 1. (Neuman-palota)

KITÜNO, jékarban levő 2 Hltres vas-hordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

KERESKE perzsa és gyári szőnyegeket, ezüst tárgyakat és evőeszközöket, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik fajans tárgyakat, modern s antik butorokat, serviseket, antik órákat, stb. stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Strada Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Rézagy, amerikai írósi tal, szőnyegek, antik butorok, tükrök, porcellánok, festmények, ékszerek, kézimunkák, eladók.

Veszek: antik butorok, szőnyegeket, ezüstöket. „Ars” bizományi üzlet, Str. Eminescu 30. Urutay-palota

Alkalmi házeladások!

Volt Batthyány-ucca közelében bankkölcsonnel terhelt 8 lakású bérház több üléssel, 24%-os nagy jövedelemmel, 900 ezer lejért. — Volt Varjassy Lajos-uccában egy kertes lakóház 6 szobával és 8 konyhával 220.000 lejért eladók. Ezeket kívül eladás végett előjegyzésben vannak több bel- és külvárosi emeletes bér- és magánházak 100 ezer lejtől 3.500.000 lejig terjedő árban.

BOROSS-ügynökségnél, Str. Consistoriului volt Batthyány-u. 9. sz. 2743

ÜZLETEK.

A VADÁSZKÜRT szálloda éttermi helyisége teljes felszereléssel kiadó. 208

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnakra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

KÜLÖNFÉLÉK.

ELVESZETT ezüst női cigarettatárcsa és fésű. — Jutalom ellenében kérem leadni dr. Ungár-Éggy, Urutay-palota. 2744

Makulatura,

tiszta lappeldányok

csomagolásra,

5 kgr.-os kö-

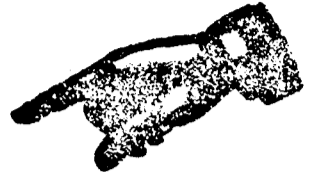
tegekben

rendkívül olcsón

kaphatók az Aradi Köz-

löny kiadóhivatalában.

INGYEN KAPJA

o hó végélg
AZ ARADI KÖZLÖNY-t,
ha ma megrendeli.
Az előfizetést csak 1931.
szeptember 1-től számítjuk.

Regatul România.

Judecătoria Rurală Chişineu-Criş.

Nr. G. 2943—1930.

PUBLICAŢIE DE LICITAŢIE.

Subsemnatul delegat judecătoresc aduc la cunoştinţa generală că în cauza lui Rosendorf Soma reprimat de Dr. Cornel Bucea avocat, contra lui pentru suma de 12.000 Lei şi acces, în urma deciziei No. 1566—1930. mişcătoare sechestrate în 6. Iunie 1930. pe cale execuţională şi evaluate în suma de 69.900 Lei, şi anume: I. Dela — 1 şifoner, 1 masă cu pupitru pentru birou, 1 oglindă cu suport, 3 foteluri 2 pat şi 1 noptieră, 5 mese simple, 12 scaune cu spate, 9 oglinzi din care 4 cu suport, 2 galantare, 5 divanuri plusate 4 tablouri pictate, 1 tablou ornament, 7 foteluri de nuia, 27 foteluri plusate, 2 mese de birou, total: 38.100 Lei. II. Dela 1 cal cu păr roşu de 4 ani, 2 şifonere, 6 foteluri plusate, 2 oglinzi, 2 mese cu 4 scaune, 100 oi dela conac total: 31.800 Lei, — se vor vinde prin licitaţie publică judiciară care se va ţine în ziua de 22. August 1931, ora 9 d. m. la locuinţa în comuna Şimandul de sus, — iar la 6 d. m. în aceeaşi zi la locuinţa urmăritului — în comuna Şimandul de jos, iar la 7 d. m. la conac, în hotarul comunei Şimand pentru a se vinde 100 beci de oi. — Intrucât mobilele care ajung la licitaţie ar fi fost încă suprechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi căştigat dreptul lor, licitaţia prezintă este ordonanţă şi în favoarea acestora în sensul Ara. 120. legii LX. din anul 1881. — Chişineu-Criş, la 31. Iulie 1931. L. S. (ss.) G. Stanica, delegat judecătoresc.

INGYENES baromfitenyésztési tanfolyam.

Elméleti és gyakorlati szakoktatás. Vidékieknek BÉRLITZ rendszerű levélbeli tanítás. Keltetőgépek vezérlésviselete, állandó bemutató állomás. AVICULTURA, Str. Sava Raicu (György-u.) 78

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-templommal szemben

november 1-re kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 250

Composesoratul Urbarial Soimos (Jud. Arad)

Nr. 50—1931.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE.

Se aduce la cunoştinţa generală, că Composesoratul Urbarial Soimos, dă în arendă pentru exploatare Cariera sa de peatră din comuna Soimos, judeţul Arad, în întindere de 1 km. în care se poate exploata peatră de culoare vânătă reo-noscută de cea mai mare calitate şi peatră galbenă, potrivită pentru ceoplit, pe durată de 7 ani, celui ce ofere mai mult, pe lângă oferte închise şi sigi-late.

Ofertele trebuie înaintate la Preşedintele Composesoratului cel mai târziu până la 3 Decembrie 1931. Caetul de sarcini se poate vedea la Composesorat şi Primăria comunei Soimos în orele de serviciu.

Soimos, la 10 August 1931.

Cleuţa,
preşedinte.